

การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี
ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
THE DEVELOPMENT OF A KNOWLEDGE AND PROFESSIONAL
ACCOUNTING SKILLS AFFECTING ON AUDIT QUALITY
OF THE AUDITOR OF THE STATE AUDIT OFFICE
OF THE KINGDOM OF THAILAND

ผาณิตา สันติสุข
PHANITA SUNTISOOK

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE DEVELOPMENT OF A KNOWLEDGE AND PROFESSIONAL
ACCOUNTING SKILLS AFFECTING ON AUDIT QUALITY
OF THE AUDITOR OF THE STATE AUDIT OFFICE
OF THE KINGDOM OF THAILAND

PHANITA SUNTISOOK

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2022
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

ชื่อหัวข้อการค้นคว้าอิสระ

การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพ
งานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
THE DEVELOPMENT OF KNOWLEDGE AND PROFESSIONAL
ACCOUNTING SKILLS AFFECTING ON AUDIT QUALITY
OF THE AUDITOR OF THE STATE AUDIT OFFICE OF THE
KINGDOM OF THAILAND

นักศึกษา

ผาณิตา สันตสุข รหัสประจำตัว 65502258

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.พรรณทิพย์ อย่างกลั่น

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัทธ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

.....กรรมการ

(ดร.พรรณทิพย์ อย่างกลั่น)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์)

วันที่... 1 ...เดือน... ธันวาคม ... พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
คำสำคัญ	การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี การสอบบัญชี คุณภาพงานสอบบัญชี
นักศึกษา	ผาณิตา สันติสุข
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.พรรณทิพย์ อย่างกลิ่น
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2665

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการพัฒนาความรู้ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และ 2) เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพสอบบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีประชากร คือ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินในสังกัดสำนักงานการตรวจเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 836 คน ประกอบด้วย พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3 นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ และนักวิชาการชำนาญการพิเศษ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ณ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 จากวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ด้านความทันเวลา ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม ยกเว้นทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านความถูกต้องและครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งาน

ตรวจสอบมีคุณภาพมากขึ้น เกิดประโยชน์ให้กับหน่วยงานในการพัฒนาบุคลากรในด้านความรู้ที่จำเป็นใน
วิชาชีพตรวจสอบและทักษะทางวิชาชีพเพื่อควมามีคุณภาพของงานสอบบัญชีของสำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน

TITLE	THE DEVELOPMENT OF A KNOWLEDGE AND PROFESSIONAL ACCOUNTING SKILLS AFFECTING ON AUDIT QUALITY
KEYWORD	THE DEVELOPMENT OF A KNOWLEDGE, PROFESSIONAL SKILLS, AUDIT QUALITY
STUDENT	PHANITA SUNTISOOK 65502258
ADVISOR	PHANTHIP YANGKLAN DR.
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTANCY
FACULTY	SCHOOL OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2022

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to investigate the development of knowledge that positively affects the audit quality of financial auditors of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand, and 2) to investigate the professional accounting skills that positively affect the audit quality of financial auditors of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand. This research was a quantitative research. The research instrument was a questionnaire with a population of 836 financial auditors of the Financial and Procurement Audit Office No. 1-24 of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand. These are associate state auditors of level 3, state auditors of practitioner level, professional level, and senior professional level. 293 samples were calculated using the Taro-Yamane formula at an acceptable tolerance value of 0.05 and using the simple random sampling method. Data were collected and analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results showed that the development of knowledge and the professional accounting skills that positively effects the audit quality of financial auditors of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand opinions toward overall audit quality. In term of accuracy and completeness, justice, clarity, conciseness and creativity, timeliness had a positive effect on the audit quality of the financial auditors of the State Audit Office of

the Kingdom of Thailand, except for professional accounting skills, which did not have a positive effect on the audit quality of the financial auditors of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand in term of accuracy and completeness at a statistically significant level of 0.05. Therefore, the State Audit Office of the Kingdom of Thailand should continuously develop the knowledge and professional skills of state auditors to achieve higher quality of audit work. It will be beneficial for the authority to develop human resources in terms of the required knowledge in the audit profession and professional skills for the quality of audit work of the State Audit Office of the Kingdom of Thailand.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี ดร.พรรณทิพย์ อย่างกลิ่น อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี และอาจารย์วัชรพงษ์ ยอตราข หัวหน้างานแนวทางการศึกษาและอาชีพ คณะบริหารธุรกิจ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ รวมถึงได้ให้ข้อเสนอแนะ รูปแบบแนวทางการแก้ไข และการปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย 1) นางสาวกาญจนา ทารินทร์ ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดแพร่ 2) ดร.มธุสิทธิ์ โยคี ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการดำเนินงานที่ 3 และ 3) ดร.เอกวินิต พรหมรักษา สังกัดคณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพิ่มเติมงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

อนึ่ง คุณความดีและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้เป็นประโยชน์แห่งวงการการศึกษา ตลอดจนบิดา มารดา คณาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้คำชี้แนะแนวทาง และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งให้แก่ข้าพเจ้า ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใด ๆ ที่เกิดจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมรับและต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผาณิตา สันติสุข

สิงหาคม 2566

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้.....	9
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ.....	13
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี.....	15
2.4 ความรู้เกี่ยวกับคู่มือแนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	20
2.5 ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน	21
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ กฎระเบียบ ข้อบังคับ.....	27
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินงานวิจัย..... 47 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 47 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 48 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 52 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 49 4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 49 4.2 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร..... 50 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 56
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 68 5.1 สรุปผลการวิจัย..... 68 5.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 69 5.3 ข้อเสนอแนะ..... 74
	บรรณานุกรม..... 77 ภาคผนวก ก..... 91 ภาคผนวก ข..... 99 ประวัติผู้วิจัย..... 130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
2	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการพัฒนาความรู้.....	54
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี.....	54
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของคุณภาพการสอบบัญชี.....	58
7	การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี.....	61
8	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้องและครบถ้วน.....	63
9	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม.....	63
10	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์	64
11	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา.....	65
12	ผลการตรวจสอบสมมติฐาน.....	66

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	14

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มาตรฐานการสอบบัญชีตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดความรับผิดชอบโดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงิน ตามมาตรฐานการสอบบัญชี การตรวจสอบงบการเงินโดยผู้สอบบัญชี และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของผู้ที่ใช้งบการเงิน โดยการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีต่องบการเงิน ที่ได้จัดทำขึ้นในสาระสำคัญตามแม่บทการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง (มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 200 วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี, สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ หน้า 1) เมื่อก้าวถึงองค์กรตรวจสอบสูงสุดของประเทศไทย คือ “สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน” เป็นองค์กรอิสระ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายทรัพย์สินของรัฐ โดยหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีการบัญญัติเนื้อหาเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในมาตรา 312 และมาตรา 333 ให้การตรวจเงินแผ่นดินซึ่งกระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่เป็นอิสระและเป็นกลาง โดยให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง รวมถึงการกำหนดโทษปรับทางปกครอง การพิจารณาวินิจฉัย ความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะเป็นองค์กรสูงสุด และมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พุทธศักราช 2542 ในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับ การควบคุมการใช้จ่ายเงินของรัฐ ให้ต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมีความมั่นคงยั่งยืน ตามกฎหมายว่า ด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยจำแนกการตรวจสอบออกเป็น 3 ลักษณะ ประกอบด้วย (1) การตรวจสอบด้านการเงิน (Financial Audit) (2) การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Audit) และ (3) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) กล่าวคือ ด้านการตรวจสอบการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น ผู้ตรวจสอบอาจ

มิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทุกคน แต่เป็นผู้ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น ได้กำหนดให้ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่มีมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งความรู้และประสบการณ์ ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินไว้ ตลอดจนสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล ซึ่งองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions : INTOSAI) ได้วางหลักการพื้นฐานสากลว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ประเทศแต่ละสมาชิกรับหลักการพื้นฐาน ไปปรับปรุงกระบวนการตรวจเงินแผ่นดิน ให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาในแต่ละประเทศ ซึ่งประเทศไทย ในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์การดังกล่าว จึงได้นำหลักการพื้นฐานสากลว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ ดังนั้นผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงต้องมีความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพการตรวจเงินแผ่นดินและปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงควบคุมคุณภาพงานตรวจเงินแผ่นดินตามที่กำหนด ซึ่งมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ได้กำหนดให้การตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่หน่วยรับตรวจต้องจัดทำ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีอื่นที่หน่วยงานรัฐกำหนด รวมถึง การปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินต้องปฏิบัติตามทั้งรายงานผลการตรวจสอบ ตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบการเงินภาครัฐ ที่สำนักงานกำหนด และ ตามมาตรฐานการสอบบัญชี ที่ประกาศสภาวิชาชีพบัญชีกำหนด (ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน วันที่ 8 มีนาคม 2562)

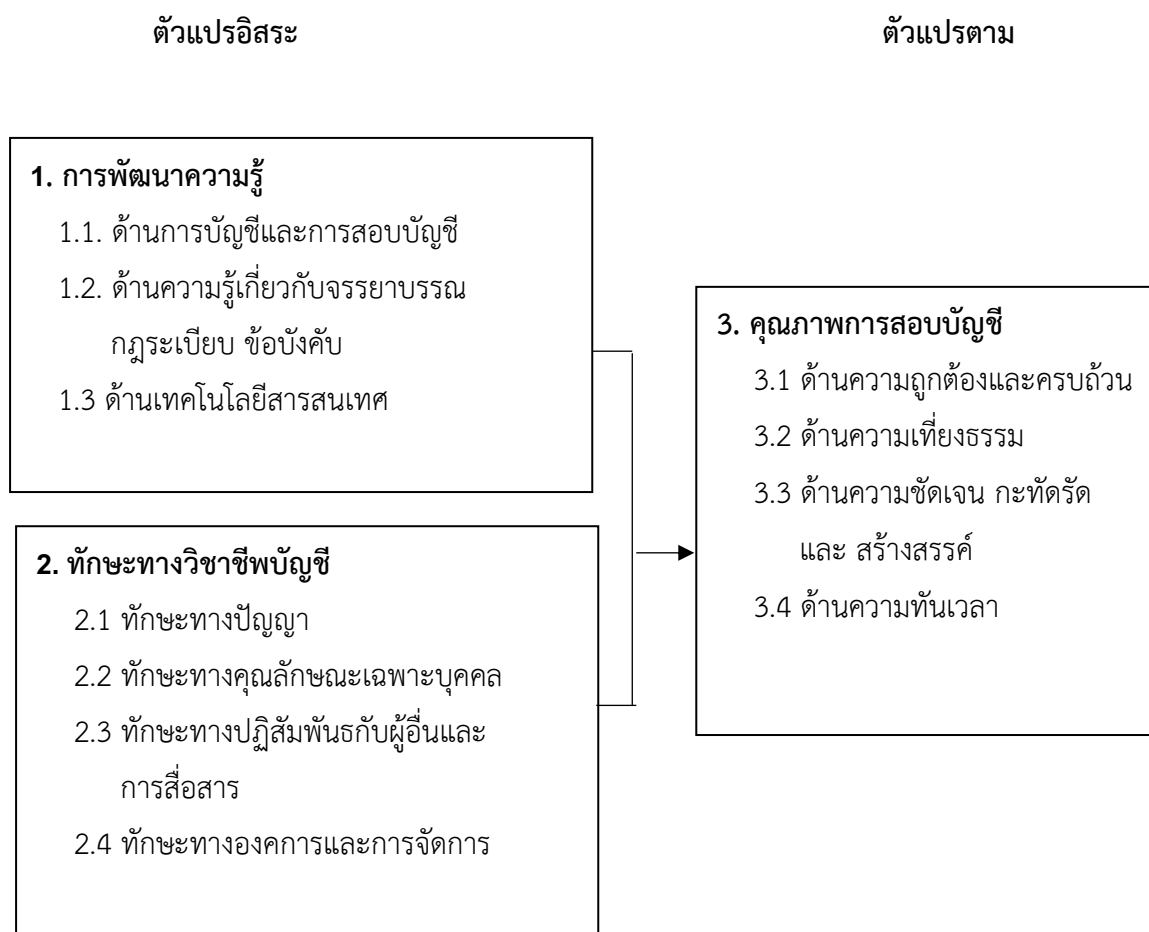
การพัฒนาความรู้วิชาชีพสอบบัญชีในปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ซึ่งบุคลากรที่พร้อมจะเป็นผู้สอบบัญชี ต้องมีคุณสมบัติในการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีความพร้อมที่จะเป็นผู้สอบบัญชีที่มีความรู้ขั้นสูง ซึ่งจะทำหน้าที่ตรวจสอบได้อย่างมีทักษะ ความรู้ อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีมีคุณภาพ ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงรวมถึงเทคโนโลยีที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กล่าวคือในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบต้องมีการพัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะความชำนาญและมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็น การพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและการสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและผู้สอบบัญชี ด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบ ข้อบังคับรวมถึงความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการบัญชี มีบทบาทอย่างสูงต่อทุกองค์กรและกิจการ เนื่องจากองค์กรหรือกิจการส่วนใหญ่ได้มีการใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล การใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ตรวจสอบยุคปัจจุบันควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้รวดเร็ว

ถูกต้อง ทันทเวลา มีประสิทธิภาพ ผู้ตรวจสอบจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพต่างๆ นอกเหนือจากความรู้ ด้านมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี อีกทั้งทักษะด้านอื่นๆ เช่น ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร รวมถึงทักษะทางองค์การและการจัดการก็มีส่วนสำคัญ อันจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้มีความถูกต้อง ทันทเวลา น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในด้านองค์กรควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะที่จำเป็น การจัดฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรของหน่วยงานยังอยู่สายวิชาชีพ มีความเชื่อมั่น น่าเชื่อถือ และรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถอยู่ในองค์กรได้อย่างยั่งยืน ซึ่งบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารงานตรวจสอบ เป็นบุคลากรที่มีคุณค่าของประเทศ เนื่องจากการมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ในการปกป้อง รักษา ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินซึ่งเป็นทรัพย์สินของรัฐ ของประเทศชาติและประชาชน ให้ถูกต้องและคุ้มค่ามากที่สุด และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชน ในการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน โปร่งใส และตรวจสอบได้ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมายไปยังผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาความรู้ ที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพสอบบัญชีที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน

สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม

สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

สมมติฐานการวิจัยที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษา การพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ทำการวิจัยทำการศึกษาโดยค้นคว้าจากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศของสภาวิชาชีพบัญชี ศึกษาแนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรฐานการสอบบัญชี หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ระเบียบข้อบังคับ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง และแจกแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูล มาประกอบในงานวิจัยครั้งนี้

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ด้านการตรวจสอบการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในสังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและบริหาร พัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 836 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2566) โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

3.1.1 การพัฒนาความรู้ ประกอบด้วย 1) ด้านการบัญชีและการสอบบัญชี 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และ 3) ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศ

3.1.2 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 1) ทักษะทางด้านปัญญา 2) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ 3) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ 4) ทักษะทางองค์การและการจัดการ

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 คุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย 1) ด้านความถูกต้องและครบถ้วน 2) ด้านความเที่ยงธรรม 3) ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และ สร้งสรรค 4) ด้านความทันเวลา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลในการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพของบุคลากร ที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบงานตรวจสอบการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. เป็นข้อมูลให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เพื่อคุณภาพงานตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
3. เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ศึกษาในการนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ ทักษะทางวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบการเงิน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

1.7 นิยามศัพท์

การพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (Continuing Professional Development) หมายถึง กระบวนการของนักบัญชีที่ฝึกฝนความรู้อย่างสม่ำเสมอ ให้เป็นบุคคลที่มีขีดความสามารถในการทำงาน เพื่อพัฒนาและดำรงไว้ซึ่ง ความรู้ทาววิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ จรรยาบรรณทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการแสดงความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่งาน ตามมาตรฐาน กฎ ระเบียบที่กำหนดไว้ ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี 3 ด้าน ประกอบด้วยดังนี้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558 : เว็บไซต์)

ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะด้านของผู้ตรวจสอบในวิชาชีพสอบบัญชี โดยการนำความรู้ คุณลักษณะเฉพาะ แนวคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งมียังประกอบที่จำเป็นที่จะเป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างทักษะ ทางวิชาชีพของผู้ตรวจสอบบัญชี ได้แก่ การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ บุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการติดต่อสื่อสาร และด้านองค์กร

ด้านทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และการใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่างๆ ตามมาตรฐานการสอบบัญชี เพื่อแก้ไขปัญหาที่ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นหรือไม่คาดคิดมาก่อน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร หมายถึง การประสานงาน ติดต่о รับฟังการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น การสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ รวมถึงการสื่อสารผ่านตัวอักษร หรือสื่อสารผ่านเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีการโต้ตอบระหว่างกัน อย่างถูกต้อง เข้าใจ ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

การสอบบัญชี คือ กระบวนการของการรวบรวมและการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศเพื่อการระบุและการรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องกันของสารสนเทศนั้น กับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ใช้ที่สนใจการสอบบัญชีควรปฏิบัติ โดยบุคคลที่มีการพัฒนาความรู้และมีความเป็นอิสระ (รศ.ณัฐชลิษฐ์ ตรีกรวิฑูรศักดิ์ และ อาจารย์สุชาย ยังประสิทธิ์กุล)

ผู้ตรวจสอบ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการเงิน ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินสมทบข้าราชการตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ และนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบงานบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร และด้านเทคโนโลยีทางการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีในด้านอื่น ๆ ตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชี รวมทั้งผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี และที่หมายรวมถึงหัวหน้าคณะบุคคลหรือหัวหน้าสำนักงานหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ตามมาตรา 11 ด้วย (ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2553)

การตรวจสอบการเงิน เป็นการแสดงข้อมูลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน)

คุณภาพงานการสอบบัญชี หมายถึง การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบที่สามารถตรวจพบถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง หรือหลักฐานการปฏิบัติบัญชีโดยส่วนใหญ่ ต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมีเหตุมีผล ในการพิจารณาเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ยิ่งยู่ผู้ประกอบการวิชาชีพ เชื่อถือได้ และทันเวลาที่กำหนด

การพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชี ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบบัญชีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและแนวปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2563) ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางการ ปฏิบัติงานตรวจสอบสำหรับผู้ตรวจสอบบัญชีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรฐานการตรวจเงิน แผ่นดิน,มาตรฐานการตรวจสอบ,พ.ศ. 2565: เว็บไซต์)

ตรวจเงินแผ่นดิน หมายความว่า การตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ รวมถึง ตรวจสอบ การจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา การบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของ หน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผน การปฏิบัติ ราชการ หรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542, สำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน, 2565: เว็บไซต์)

หน่วยรับตรวจ คือ กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค หน่วยงาน ราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือ กิจการ ที่ได้รับเงิน หรือทรัพย์สินจากหน่วยงานข้างต้น และหน่วยงานอื่นใดหรือกิจการ ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐที่ กฎหมายกำหนดให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ ตรวจสอบ (พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542, สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2565 : เว็บไซต์)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีการทบทวนวรรณกรรมดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี
4. ความรู้เกี่ยวกับคู่มือแนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
5. ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
6. แนวคิดเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ กฎระเบียบ ข้อบังคับ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้

บอยเดิลล์ ทอม (2533) อ้างถึงใน เกศรินทร์ วิริยะอาภรณ์, ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาสาระสำคัญของทฤษฎีการพัฒนาตนเอง แบ่งเป็น 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสุขภาพ สิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเอง บุคคลจะต้องมีสุขภาพจิตที่ดีและร่างกายจะต้องแข็งแรง แยกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับความคิด ไม่ดีเริ่มต้นทุรัง แต่จะยึดมั่นในความคิดเห็นและความเชื่อที่มั่นคงและต่อเนื่อง ในเวลาเดียวกันก็สามารถมีชีวิตอยู่กับความคลุมเครือขัดแย้งได้ 2) ระดับความรู้สึก รับรู้และยอมรับความรู้สึก มีความสมดุลทั้งภายในและภายนอกอย่างมั่นคง 3) ระดับความมุ่งมั่นคุณค่าของโภชนาการในเรื่องอาหารการกิน สุขภาพกายที่แข็งแรงมีรูปแบบชีวิตที่ดี
2. ด้านทักษะ จะต้องมีการพัฒนาทักษะด้านสมอง และการสร้างสรรค์ความคิดในหลายรูปแบบ รวมทั้งความทรงจำ ความมีเหตุผล ความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาทักษะประกอบด้วย 3 ระดับ คือ 1) ระดับความคิดทักษะทางใจและการคิดคำนึงที่ดีเช่น ความรู้ในเรื่องงานความทรงจำที่มีเหตุผล การสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่ม 2) ระดับความรู้สึก ทักษะด้านสังคม ด้านศิลปะและการ

3. แสดงออกต้องนำความรู้สึกร่วมกับแต่ละสถานการณ์ และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ 3) ระดับความมุ่งมั่นมีทักษะทางเทคนิค ทางกายภาพ สามารถกระทำได้อย่างคลิปปิน มีใจเป็นผู้มีความชำนาญเท่านั้น

4. ด้านการกระทำให้สำเร็จ การกระทำหรือการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงโดยกล้าที่จะกระทำด้วยตัวเองโดยไม่ต้องรอคำสั่ง หรือไม่รอคอยให้เกิดขึ้นเอง มี 3 ระดับคือ 1) ระดับความคิดมีความสามารถที่จะเลือก และเสียสละได้ 2) ระดับความรู้สึกรู้สึกมีความสามารถในการจัดการ เปลี่ยนสภาพจากความไม่สมหวัง ไม่เป็นสุขให้เป็นความเข้มแข็ง 3) ระดับความมุ่งมั่น สามารถลงมือริเริ่มการกระทำได้ ไม่รอคอยให้เกิดขึ้นเอง

5. ด้านเอกภาพของตนเองเป็นการยอมรับข้อดีและข้อเสียของตนเอง ด้วยความพึงพอใจในความสามารถและยอมรับในข้อบกพร่องของตนเอง และพยายามแก้ไขให้ดีที่สุด มี 3 ระดับคือ 1) ระดับความคิด มีความรู้ยอมรับ รู้จักและเข้าใจตัวเอง 2) ระดับความรู้สึก ยอมรับตัวเองแม้แต่ความอ่อนแอ และยินดีในความเข้มแข็งของตนเอง 3) ระดับความมุ่งมั่น มีแรงผลักดันตนเอง มีเป้าหมายภายใน มีจุดประสงค์ในชีวิต

นิตยา งามแดน, (2552 : 9) กล่าวว่า การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development) เป็นกระบวนการที่ทำให้บุคลากรมีขีดความสามารถในการทำงาน โดยพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่งานให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง ประกอบด้วย

1) ความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Accounting Financial and Related Knowledge)

2) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Knowledge) และ

3) ด้านความรู้และความชำนาญเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Knowledge and Competence) (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558: เว็บไซต์) ลักษณะเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญทำให้นักบัญชีปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพทันต่อโลกปัจจุบัน และสามารถใช้ข้อมูลเป็นปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน

กิตติคม จินทรีย์ (2560) กล่าวว่า การพัฒนาความรู้ คือ การเรียนรู้ และความเข้าใจในงานที่ทำ เช่น ความรู้ด้านเทคนิค รวมถึงทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดเชิงผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เพื่อพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน

ฟลิปโป (Flippo, 1996) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความชำนาญและทักษะในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การฝึกอบรมจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นจะต้องมีการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้สิ้นเปลืองเงินและเวลาโดยเปล่าประโยชน์

สายฝน อุไร (2557) กล่าวว่า การพัฒนาความรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เป็นสิ่งที่ผู้สอบบัญชีพึงปฏิบัติอยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริม พัฒนาให้เป็นผู้ปฏิบัติงานเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีคุณภาพ ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ได้แก่ ด้านความรู้ในการสอบบัญชี (Audit Knowledge) ด้านทักษะการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Audit Practical Skills) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ด้านขีดความสามารถ (Ability) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristics)

ศศลักษณ์ ทองปานดี (2551) การพัฒนาตนเอง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และการพัฒนาบุคคลควรส่งเสริม และพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 3 เรื่อง การพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก ทักษะทางวิชาชีพ (ฉบับปรับปรุง) ได้กำหนดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพที่ผู้มุ่งมั่น ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นก่อนที่จะสิ้นสุดการพัฒนาทางวิชาชีพระยะเริ่มแรก ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะการจัดการตนเอง และ ทักษะการจัดการองค์กร ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี บูรณาการกับความรู้ ความสามารถเชิงเทคนิค และ ค่านิยม จริยธรรมและทัศนคติทางวิชาชีพ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557 : เว็บไซต์)

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development) หมายถึงกระบวนการของนักบัญชีที่ฝึกฝนความรู้อย่างสม่ำเสมอ ให้เป็นบุคคลที่มีขีดความสามารถในการทำงาน เพื่อพัฒนา และดำรงไว้ซึ่ง ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการแสดงความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติงานจนได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง 3 ด้าน ดังนี้ โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557 : เว็บไซต์)

1) ด้านความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง (Accounting Financial and Related Knowledge) หมายถึง ความรู้ด้านการบัญชีการเงิน การรายงานทางการเงิน การบัญชีบริหาร และการควบคุมทางการบริหาร ความรู้ด้านภาษีอากร ความรู้ด้านกฎหมายธุรกิจ กฎหมายพาณิชย์ ความรู้ด้านการตรวจสอบบัญชี และการให้ความเชื่อมั่นทางวิชาชีพบัญชีและความรู้ด้านค่านิยมทางวิชาชีพและจริยธรรมทางวิชาชีพ ติดตาม การเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี อย่างสม่ำเสมอและเข้าร่วมอบรมการพัฒนาความรู้ ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ หมายถึง หลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจสอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่ถูกระบุไว้ในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระในการตรวจสอบการเงิน

3) ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายถึง สิ่งที่กำหนดความประพฤติและวิธีปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต้องยึดถือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงไว้ซึ่ง ความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการ ความเชื่อถือได้ในผลงาน ความเป็นมืออาชีพ คุณภาพของงานบริการ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 : พุทธกิจกายน 2553)

ความรู้และความชำนาญในเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Knowledge and Competence) หมายถึง ความรู้ทั่วไปทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศและสมรรถนะของผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการเรียนรู้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่สม่ำเสมอ เพื่อที่จะนำมาปรับใช้ให้เกิดองค์ความรู้และความสำเร็จในการทำงานอย่างต่อเนื่องมากขึ้น (วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2562)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการพัฒนาความรู้ หมายถึง การพัฒนาตนเอง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ มาตรฐานรวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับบัญชี การเงินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับองค์การและการจัดการ และความรู้เกี่ยวกับวิธีการและเทคโนโลยีการตรวจสอบบัญชี อย่างชาญฉลาดเพียงผู้ประกอบวิชาชีพ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

คณะกรรมการการศึกษาของ IFAC ได้กำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการศึกษาก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชีและอบรมศึกษาต่อเนื่องเมื่อได้ประกอบวิชาชีพบัญชีแล้ว เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพให้มีความใกล้เคียงกับคณะกรรมการการศึกษา ได้ออก International Education Standard : IES ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนานักวิชาชีพบัญชี โดยกำหนดบรรทัดฐานสำหรับการเรียนรู้ขั้นต่ำ สำหรับวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพ อันประกอบด้วยการศึกษา การฝึกฝน เพื่อให้ได้ประสบการณ์การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการบำเพ็ญตนให้เกิดคุณค่าต่อวิชาชีพและสังคมตลอดการเป็นนักวิชาชีพ (ศิลาพร ศรีจันเพชร, 2545)

International Education Standard 3 : IES 3 กล่าวถึง นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคทั่วไป และเทคนิคเฉพาะ เกี่ยวกับวิชาชีพ (Technical Skill) ทักษะส่วนบุคคล (Personal Skill) ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) และทักษะการจัดการทางธุรกิจและองค์กร(Organizational and Business Management Skills) (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์: เว็บไซต์)

สมรรถนะ คือ คุณลักษณะเชิง พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) (สำนักงาน ก.พ. เว็บไซต์ : .2553)

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional skills) หมายถึง ความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อวิชาชีพบัญชี โดยการนำความรู้ ค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งนักบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะเฉพาะด้าน ทักษะในการทำงาน ทักษะองค์กรการบริหารธุรกิจ ทักษะบุคคล ทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะความรู้ต่าง ๆ และทักษะในการพิจารณาแย้งผู้ประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วย ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการตนเอง ทักษะด้านการจัดการองค์กร (อัมพร เทียงตระกูล, 2557) ทักษะด้านปัญญา หมายถึง การมีวิจรรย์ญาณ การไตร่ตรอง เลือกใช้วิธีแก้ปัญหาได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการประสานงานได้ดีเยี่ยม การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การมีศิลปะในการแสดงความ

คิดเห็น และการนำเสนอได้ตรงประเด็น ทักษะด้านการจัดการตนเอง หมายถึง ความมุ่งมั่น การเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการด้านเวลาและการจัดการทรัพยากร เพื่อให้บรรลุถึงข้อกำหนดทางวิชาชีพ การคาดการณ์ความท้าทายและการวางแผนหาแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ทักษะด้านการจัดการองค์กร หมายถึง ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ระบุไว้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถประยุกต์ใช้กับทักษะในการบริหารคน ทักษะการสร้างแรงจูงใจ ทักษะการพัฒนาผู้อื่น ทักษะการกระจายงาน ทักษะในการมอบหมายงาน รวมถึงการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และช่วยการตัดสินใจที่ตัดสินใจได้ (วารสารศิลปการจัดการ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2563)

Ghani, M. A. (Ghani, M. A., 2020) อ้างถึงใน ศานิตา บุญคง (2564) ทำการศึกษาเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพสำหรับนักบัญชี ซึ่งส่งผลต่อความเชี่ยวชาญ และการวิเคราะห์ทางบัญชี โดยการตรวจสอบทักษะที่จำเป็นที่สุด สำหรับนักบัญชี การบัญชี โดยรวมถึงนักบัญชีการเงิน ผู้ตรวจสอบบัญชี และนักบัญชีภาษีอากร การศึกษานี้ให้ข้อมูลเชิงลึกใหม่แก่เอกสารทางบัญชี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็น ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสาร ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับนักบัญชี โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานทำ อย่างไรก็ตามจากการเปรียบเทียบกับการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน ในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ทักษะทางเทคนิคมีความสำคัญมากกว่าในประเทศอินโดนีเซีย การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การศึกษาบัญชีควรเน้นเกี่ยวกับซอฟต์แวร์สเกลมากขึ้นกว่าทักษะทางเทคนิคเพื่อสร้างนักบัญชีที่พร้อมทำงาน

ศิวนาถ หล้าคำมี (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพ กับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี พบว่าความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ ตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ส่วนใหญ่มีการพัฒนาทักษะทวิวิชาชีพบัญชี โดยการอบรม/สัมมนา โดยเห็นว่า วิธีที่จะพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีได้มีประสิทธิภาพสูงสุด ก็คือ การอบรม สัมมนา ผู้ปฏิบัติงาน ตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ มีความเห็นว่า ควรได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษมากที่สุด นอกเหนือจากทักษะทางด้านบัญชี และทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ คือ ทักษะทางวิชาการในเชิงการปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้แก่ ความชำนาญทางด้านตัวเลข เทคโนโลยีสารสนเทศ มาตรฐานการบัญชีและการจัดทำรายงานการเงิน

ปรียากร ปรีโยทัย และ สุภัทรธร ทวีจันทร์ (2560) กล่าวว่า ทักษะทางวิชาชีพเป็นการที่ผู้สอบบัญชีมีความสามารถและความชำนาญประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะ ค่านิยม จรรยาบรรณ ทศนติ และแนวคิดทางวิชาชีพ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการสอบบัญชี

สรศักดิ์ ธนชัย (2551) ได้ศึกษาเรื่องการวัดทักษะทางวิชาชีพ ของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน โดยอาศัยแนวคิดเรื่องทักษะทางวิชาชีพ ที่อ้างอิงในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills) ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะ 5 ด้าน ดังนี้ ทักษะด้านปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงการปฏิบัติหน้าที่ ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะด้านการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ และเป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีผู้จัดการ และรองผู้จัดการฝ่ายบัญชี ที่มีต่อนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจการ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าพนักงานบัญชีในกิจการ มีทักษะทางวิชาชีพโดยรวมในระดับมาก

นันทวรรณ วงศ์ไชย (2532) กล่าวว่า ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีจะมีคุณค่าสูงขึ้นถ้ามีการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ประกอบด้วย การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านบุคคล ด้านสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านการจัดการองค์กร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีความจำเป็นที่จะเข้ามาเป็นตัวช่วยในการสร้างทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และเกิดคุณภาพในการสอบบัญชีได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถสำหรับการเรียนรู้ ด้านเทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติสำหรับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย การศึกษา การฝึกฝน เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาความสามารถเพื่อให้ได้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ 4 ด้าน คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์กรและการจัดการ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี

ชวนา วิวัฒน์พนชาติ และ รศ.ดร.สมพงษ์ พรอุบลัมภ์ (2565) กล่าวว่า งานสอบบัญชีที่คุณภาพนั้น ต้องเริ่มจากโครงสร้างองค์กรที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ตั้งแต่บุคลากร เทคโนโลยี ทรัพยากรสินทางปัญญา ให้เป็นปัจจุบันและกระจายไปยังบุคลากรอย่างทั่วถึงโดยมีการสร้างสภาพแวดล้อมของสำนักงานให้มีคุณภาพ และ กระตุ้นให้บุคลากรคำนึงถึงคุณภาพของการสอบบัญชีโดยผู้นำต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ตระหนักถึงเรื่องคุณภาพ โดยเน้นย้ำผู้สอบบัญชีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่ทำงานเพื่อประโยชน์สาธารณะและผู้มีส่วนได้เสียที่ใช้รายงานของผู้สอบบัญชีในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจและเป็นงานที่มี ผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างซึ่งผู้นำองค์กรควรเน้นในเรื่องการปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพ และต้องสื่อสารให้พนักงานทุกคนได้รับรู้ เช่น เรื่องการรักษาความลับของลูกค้าโดยเฉพาะในปัจจุบันมีกฎหมาย PDPA และเน้นย้ำ

เรื่องความเป็นอิสระจากลูกค้าสอบบัญชีการตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการบริหารคุณภาพภายในสำนักงาน การให้ความสำคัญกับคุณภาพการตัดสินใจและการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ของสำนักงาน เป็นต้น ซึ่งผู้บริหารควรกำหนด Vision, Mission และ Objective ที่ต้องใส่เรื่องสำคัญ คือ Quality เข้าไปด้วย โดยไม่นำเรื่องการเงินและการดำเนินงานมาเป็นปัจจัยหลักในการรับลูกค้าสอบบัญชี เพราะเป็นวิชาชีพที่ต้องรับผิดชอบต่อสาธารณะดังกล่าว (Associate Dean, Chulalongkorn Business School กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี, บทความทางวิชาการ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ : 9 พฤศจิกายน 2565 เว็บไซต์)

ณัฐธินิชา คล้ายแก้ว (2562) กล่าวว่า คุณภาพการสอบบัญชีเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ปัจจุบันผู้สอบบัญชีต้องมีการพัฒนาการพัฒนาคู่มือความรู้ของตนเองเพื่อให้มีลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 การพัฒนาคู่มือรู้เชิงเทคนิค มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศฉบับที่ 3 ทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศฉบับที่ 4 ค่านิยม จรรยาบรรณและทัศนคติทางวิชาชีพ ประกอบกับในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีต้องให้ความสำคัญ กับการบริหารความเสี่ยงในการทำงาน ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบงบการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงิน

อรอุมา แก้วสิทธิ์ (2561) กล่าวว่า คุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง การประเมินคุณภาพของการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งแสดงไว้ในรายงานทางการเงินเป็นสำคัญ และการรายงานการตรวจสอบ การรับรองบัญชีที่แสดงในงบการเงิน การแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ในลักษณะของข้อมูลที่มีคุณค่ากับผู้ใช้งบการเงิน และสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี

กิตติคม จินเหรียญ (2560) กล่าวว่า คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality) หมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงไว้ในรายงานทางการเงินในลักษณะของการเป็นข้อมูลที่มีคุณค่ากับผู้ใช้งบการเงินโดยปราศจากข้อผิดพลาดที่เกิดจากความเสี่ยงในการสอบบัญชี สามารถนำมาใช้วัดคุณภาพของงานสอบบัญชี โดยสามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน กะทัดรัดและสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล

อุษณา ภัทรมนตรี (2547) (อ้างใน กิตติคม จินเทரியญ, 2560) กล่าวว่า คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality) สามารถวัดได้จากคุณภาพของรายงานการสอบบัญชีที่ดี โดยประยุกต์มาจากมาตรฐานการตรวจสอบ รหัส 2420 โดยมีคุณลักษณะที่ดี ดังนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง การไม่เกิดข้อผิดพลาดหรือการบิดเบือนไปจากความจริงที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ตรวจสอบได้รวบรวม ประเมินและการสรุปผลอย่างระมัดระวัง และแม่นยำ
2. ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควร โดยปราศจากอคติ โดยไม่ลำเอียง และไม่มีผลประโยชน์ส่วนตน หรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น
3. ความชัดเจน (Clearness) หมายถึง ความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้ใช้ง่าย เข้าใจได้หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็น แต่ถ้าหากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคบางคำจะต้องมีคำอธิบายด้วย
4. ความกะทัดรัด (Conciseness) หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็น โดยไม่อ้อมค้อมหรือตัดทอนข้อความ หรือตัดทอนคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป รวมไปถึงการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้ใช้เข้าใจได้ง่าย
5. ความสร้างสรรค์ (Creation) หมายถึง การสื่อสารที่สามารถสร้างแรงจูงใจ ให้กับผู้ปฏิบัติงานและองค์กร เพื่อให้เกิดการปรับปรุงในสิ่งที่จำเป็น และเนื้อหาเป็นประโยชน์ช่วยให้บรรยากาศเชิงบวก
6. ความสมบูรณ์ (Completion) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ คือ ข้อมูลที่สำคัญครบถ้วนต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วยข้อมูลที่ครบถ้วนและข้อสังเกตที่สนับสนุนมีข้อสรุปมีข้อเสนอแนะที่ดี อย่างเพียงพอ
7. ความทันกาล (Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงาน กระทำภายในเวลาระยะเวลาที่มีความพอดี หรือในเวลาที่กำหนด เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสในการแก้ไข

ลัดดาวัลย์ ยอดบัว และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ (2560, น. 5) กล่าวว่า คุณภาพของการสอบบัญชี หมายถึง การประเมินคุณภาพของการรายงานผลการดำเนินงาน ที่แสดงในรายงานการเงิน เป็นสาระสำคัญทางภาษีอากร การรายงานการตรวจสอบ การรับรองบัญชี ที่แสดงในงบการเงิน งบแสดงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ในลักษณะข้อมูลที่มีคุณค่ากับผู้ใช้ง่ายทางการเงิน หรือข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินจะต้องเป็นประโยชน์ มีคุณค่าต่อผู้ใช้ง่ายทางการเงิน และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ง่ายการเงิน

การสอบบัญชี หมายถึง กระบวนการรวบรวม และการประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ เพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องกันของสารสนเทศ นั้นกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสื่อสารผลลัพธ์ไปยังผู้ใช้ง่ายที่สนใจ (บทความ บริษัท แอคเคาน์ติ้ง เรฟโวลูชั่น จำกัด : เว็บไซต์)

การตรวจสอบงบการเงิน หมายถึง การตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี และรายงานทางการเงิน เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อประเมินว่าข้อมูลนั้นมีความสมบูรณ์ เชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดหรือไม่

โดยผู้สอบบัญชี ทำหน้าที่ตรวจสอบงบการเงินเพื่อแสดงความเห็นต่อความถูกต้องของงบการเงินนั้น โดยปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

- มรรยาทผู้สอบบัญชี
- มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป
- การใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

1. การตรวจสอบการดำเนินการ หมายถึง การสอบทานขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่างๆในองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่า ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และผลของงานนั้นได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ หมายถึง การตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล และกฎระเบียบนโยบายขององค์กร

DeAngelo (1981) อ้างถึงใน อมลยา โกไศยกานนท์ (2547) กล่าวว่า งานสอบบัญชีที่มีคุณภาพ ผู้สอบบัญชีจะต้องสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดและสามารถรายงานข้อผิดพลาดที่ตรวจพบเหล่านั้นได้ ซึ่งการที่จะตรวจพบข้อผิดพลาดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ เทคนิควิธีที่ใช้ และการวางแผนในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ดังนั้น การอบรมที่ดีหรือประสบการณ์ที่ยาวนาน จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดในงบการเงินได้ ส่วนการรายงานข้อผิดพลาดที่ตรวจพบนั้น จะขึ้นอยู่กับความเป็นอิสระจากบริษัทลูกค้าของผู้สอบบัญชีแต่ละคน โดยผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระมากนั้น จะมีแนวโน้มที่มีการรายงานข้อผิดพลาดที่ตรวจพบมากกว่า

Palmrose (1988) อ้างถึงใน อมลยา โกไศยกานนท์ (2547) กล่าวว่า คุณภาพของงานสอบบัญชีที่มีคุณภาพ คือ งบการเงินที่ปราศจากข้อผิดพลาด ดังนั้นถ้าหากผู้ตรวจสอบบัญชีทำงานบกพร่อง มิได้ใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ได้ตรวจพบ อันจะส่งผลให้งบการเงินที่ตรวจสอบนั้นมีข้อผิดพลาด และงานตรวจสอบบัญชีนั้นอาจมีคุณภาพต่ำ หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าความผิดพลาดในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ซึ่งทำให้เกิดข้อผิดพลาดในรายงานทางการเงินนั้น สามารถนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการวัดคุณภาพของงานสอบบัญชีได้ วิธีการประเมินความ

ผิดพลาดจากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสามารถวัดได้จาก การที่ผู้สอบบัญชี หรือสำนักงานสอบบัญชีถูกฟ้องร้องหรือถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า คุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานทางวิชาชีพ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีอย่างมีคุณภาพ การให้ความเห็นแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยสามารถวัดคุณภาพการสอบบัญชี ได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีคุณสมบัติ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความถูกต้องและครบถ้วน คือ การรายงานการสอบบัญชีที่มีความถูกต้องและครบถ้วนตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติงานที่มีการรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้

2. ด้านความเที่ยงธรรม คือ รายงานการสอบบัญชีที่เสนอข้อมูลตามความจริงที่เกิดขึ้น มีความเป็นกลาง เป็นอิสระจากผู้ที่เกี่ยวข้อง การนำเสนอข้อมูลโดยปราศจากความลำเอียง อคติ ไม่มีผลประโยชน์ส่วนตน หรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ

3. ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ คือ รายงานการสอบบัญชีที่มีการใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสาร กระชับ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจได้ง่ายและป้องกันความเข้าใจผิดของผู้ใช้ข้อมูล และเป็นรายงานที่มีความสร้างสรรค์ เนื้อหามีการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการอย่างสูงสุด

4. ด้านความทันเวลา คือ รายงานการสอบบัญชีที่มีคุณภาพและสามารถนำเสนอต่อผู้ใช้ข้อมูลในเวลาที่เหมาะสม ทันเวลา ตามระยะเวลาที่กำหนด สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานการสอบบัญชี และหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น รวมถึงการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีอย่างมีคุณภาพการให้ความเห็นแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ สามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีคุณลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน กะทัดรัดและสร้างสรรค์ และด้านความทันเวลา

2.4 ความรู้เกี่ยวกับ คู่มือ แนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน

ระบบการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ (1) ความรับผิดชอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต่อคุณภาพงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (2) ข้อกำหนดทางจริยธรรม (3) การบริหารงานตรวจสอบและงานอื่น (4) ทรัพยากรบุคคล (5) การปฏิบัติงานตรวจสอบและงานอื่น และ (6) การติดตามผล โดยต้องมีการจัดทำเอกสารไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้เห็นว่าได้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ ซึ่งบุคลากรที่ตรวจสอบ การเงินทุกระดับของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ แนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2563) การปฏิบัติงานตรวจสอบและงานอื่น ภายใต้แนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศรหัส 140 เรื่อง การควบคุมคุณภาพของสถาบัน การตรวจสอบสูงสุด (ISSAI 140 Quality Control for SAIs) แนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบการเงิน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานตรวจสอบ การเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทุกระดับถือปฏิบัติ อันจะส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำรงไว้ซึ่งระบบการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบการเงินที่เหมาะสมตามอำนาจหน้าที่ และบริหารจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินข้อกำหนดทางจริยธรรม มาตรฐานทางวิชาชีพ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ทำให้รายงานการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความน่าเชื่อถือ เป็นยอมรับโดยทั่วไป รวมถึงมีความถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ (แนวปฏิบัติการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2563)

2.5 ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 240 (2) และ (3) บัญญัติให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และกำกับกับการตรวจเงินแผ่นดิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน โดย

การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 27 มาตรา 29 และมาตรา 30 บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินต้องกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับ ของสากล ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิธีการตรวจเงินแผ่นดินในแต่ละด้าน ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ในการตรวจเงินแผ่นดิน ระยะเวลาในการตรวจเงินแผ่นดิน วิธีปฏิบัติในการเข้าตรวจสอบ วิธีการให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยรับตรวจ วิธีการเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง และวิธีการรายงาน การแจ้งผลและการเผยแพร่ผลการตรวจสอบ โดยให้นำหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินไปเผยแพร่ให้ หน่วยรับตรวจและประชาชนทราบเป็นการทั่วไป (ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน, 8 มีนาคม 2562)

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไป

1. ขอบเขตมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไป

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไป จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งครอบคลุมการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การตรวจสอบการเงิน เป็นการตรวจสอบการแสดงข้อมูลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามแม่บทการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ

การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพตาม วัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจในการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ

2. บุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบ หน่วยรับตรวจ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

3. ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ตรวจสอบต้องมีความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ความซื่อตรง (integrity) ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง (independence and objectivity) ความรู้ ความสามารถ (competence) การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (professional behavior) และความโปร่งใส และการรักษาความลับ (transparency and confidentiality)

4. การกำกับการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ตรวจสอบต้องดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หากความปรากฏต่อคณะกรรมการว่า การตรวจสอบไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ว่าการรับไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข หรือปฏิบัติให้ ถูกต้องต่อไป ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ตรวจสอบดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัย ต่อไป ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ก่อให้เกิด ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน หรือยังไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการ หน่วยรับตรวจอาจแจ้งให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินหรือเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการได้ และในกรณีที่ผู้ตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินนี้ โดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

5. การควบคุมคุณภาพการตรวจเงินแผ่นดิน

ระบบการควบคุมคุณภาพมีองค์ประกอบ อันได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้ว่าการต่อคุณภาพงาน ของสำนักงาน ข้อกำหนดทางจริยธรรม การบริหารงานตรวจสอบและงานอื่น ทรัพยากรบุคคล การปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และการติดตามผล

ความรับผิดชอบของผู้ว่าการต่อคุณภาพงานของสำนักงาน สำนักงานต้องกำหนดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมภายในองค์กร ที่ก่อให้เกิดความตระหนักว่า คุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนดทางจริยธรรม สำนักงานต้องกำหนดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นอย่าง สมเหตุสมผลว่า ผู้ว่าการ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรอื่นจะปฏิบัติตามข้อกำหนดทางจริยธรรมของสำนักงาน

การบริหารงานตรวจสอบและงานอื่น สำนักงานต้องกำหนดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่าผู้บริหารงานตรวจสอบต้องบริหารงานตรวจสอบและงานอื่น โดยพิจารณาถึงปัจจัยดังนี้ ศักยภาพ ความสามารถของผู้ตรวจสอบ เวลา และทรัพยากรที่ใช้ในการตรวจสอบ ข้อกำหนดทางจริยธรรม ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับหน่วยรับตรวจ และวิธีการจัดการความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพงานตรวจสอบ

ทรัพยากรบุคคล สำนักงานต้องกำหนดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่าสำนักงานมีทรัพยากรบุคคลอย่างเพียงพอ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และยึดมั่นในข้อกำหนดทางจริยธรรม ซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง

การปฏิบัติงานตรวจสอบและงานอื่น สำนักงานต้องกำหนดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบและงานอื่นเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบออกรายงานได้อย่างถูกต้อง โดยนโยบายและวิธีปฏิบัติดังกล่าวครอบคลุม ถึงการควบคุมและสอบทานงานตรวจสอบและการส่งเสริมการปฏิบัติงานตรวจสอบให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ

การติดตามผล สำนักงานต้องกำหนดให้มีกระบวนการติดตามผล เพื่อให้ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ว่านโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการควบคุมคุณภาพมีความเหมาะสมเพียงพอ และมีการปฏิบัติตามอย่างมี ประสิทธิภาพ

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน

1. ขอบเขตของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินดังกล่าวนี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบ การเงิน โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งในลักษณะการตรวจสอบที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน หรือการตรวจสอบการเงินโดยเฉพาะ แต่เพียงอย่างเดียว

2. หลักการพื้นฐานในการตรวจสอบการเงิน

การตรวจสอบการเงินมีวัตถุประสงค์โดยรวม เพื่อให้ได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาด จะช่วยให้ผู้ตรวจสอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้ว่า รายงานการเงินได้จัดทำขึ้น ในสาระสำคัญตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และการปฏิบัติงานตรวจสอบรวมทั้ง การรายงานผลการตรวจสอบตามข้อเท็จจริงที่ตรวจพบตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบการเงินภาครัฐ ที่สำนักงานกำหนด และมาตรฐานการสอบบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศ/กำหนด

3. การตรวจสอบการเงินรวมถึงการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

การตรวจสอบบัญชีของรัฐหรือบัญชีของหน่วยรับตรวจหรือรายงานทางการเงินอื่น ซึ่งไม่จำเป็นต้องจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทั่วไปของแม่บทการรายงานทางการเงิน

การตรวจสอบการจัดทำ การอนุมัติ การบริหารงบประมาณ และการตัดสินใจอื่น ในการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบนโยบาย แผนงาน หรือกิจกรรม ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือแหล่งที่มาของเงินทุน

การตรวจสอบขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดขึ้นตามกฎหมาย

การตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณและบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความครอบครอง หรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบตามค่านิยามที่กำหนดไว้ใน หรือไม่

การสอบทานข้อมูลทางการเงินระหว่างกาล ตามมาตรฐานงานสอบทานสำหรับรัฐวิสาหกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมทั้งหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำหรับรัฐวิสาหกิจซึ่งไม่ใช่ บริษัทมหาชนจำกัด ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วย การบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2548

การตรวจสอบอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายงานการเงิน ซึ่งกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบหรือหน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ

4. การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล (reasonable assurance)

ในการตรวจสอบรายงานการเงิน ผู้ตรวจสอบต้องได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวม ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจาก การทุจริตหรือข้อผิดพลาด ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเป็นความเชื่อมั่นในระดับสูง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ตรวจสอบ ได้รวบรวมหลักฐานของการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลนั้นไม่ใช่ความเชื่อมั่นในระดับสูงสุด เนื่องจากการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้หลักฐานการสอบบัญชีส่วนใหญ่ที่ผู้ตรวจสอบใช้ในการสรุปผลและแสดงความเห็นนั้น มีลักษณะที่ต้องใช้ดุลพินิจมากกว่าที่จะเป็นหลักฐานที่ให้ข้อสรุปในตัวเอง

5. การให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด (limited assurance)

การสอบทานรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบ ลดความเสี่ยงของการให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ยังมีความเสี่ยงสูงกว่าการให้ความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผล เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปจากวิธีปฏิบัติที่ผู้ตรวจสอบปฏิบัติและหลักฐานที่ได้รับ ในรูปแบบที่แสดงว่ามีเรื่องที่ทำให้ผู้ตรวจสอบเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นมีการแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

6. ความมีสาระสำคัญ (materiality)

กรณีที่ปรากฏว่ามีการแสดงข้อมูลที่ ขัดต่อข้อเท็จจริงรวมถึงการไม่แสดงข้อมูลด้วยกรณี ดังกล่าวจะมีสาระสำคัญหรือไม่ ก็ต่อเมื่อการแสดงข้อมูลหรือการไม่แสดงข้อมูลนั้นขัดต่อข้อเท็จจริงรายการหนึ่ง รายการใดหรือทุกรายการ ซึ่งเมื่อนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะสามารถคาดการณ์ได้อย่าง สมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงิน

สำหรับภาครัฐ ความมีสาระสำคัญไม่ได้จำกัดอยู่ที่การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินเท่านั้น เนื่องจากรัฐบาลอาจต้องดำเนินการตามแผนงานที่ได้วางไว้ หรือในบางครั้ง รัฐบาล ต้องให้เงินอุดหนุนหรือให้ความช่วยเหลือที่จำเป็น โดยทั่วไปแล้วในหน่วยงานภาครัฐ ความมีสาระสำคัญ เชิงคุณภาพมีบทบาทมากกว่าในหน่วยงานประเภทอื่น ซึ่งอาจเป็นผลกระทบมาจาก

การเมือง สังคม และอื่น ๆ นอกจากนี้การประเมินความมีสาระสำคัญรวมถึงการพิจารณาผลกระทบในด้านต่างๆ เมื่อมีหรือไม่มี การแสดง รายการและการเปิดเผยข้อมูล และปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นในการตรวจสอบเฉพาะกรณีเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ ดุลพินิจของผู้ตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบควรนำหลักการของความมีสาระสำคัญไปใช้ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และในการประเมินผลกระทบ ของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่พบ ในการตรวจสอบและ การแสดงข้อมูลที่ยังไม่ได้แก้ไข (ถ้ามี) ในรายงานการเงินและในการแสดงความเห็นในรายงาน ของผู้สอบบัญชี

7. การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ (professional judgment)

ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรนำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบ วิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการเงิน ให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบ วิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงาน การเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอัน เป็นสาระสำคัญ

8. การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ (professional skepticism)

ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรมีการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบ วิชาชีพ ตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยมีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้ วิจารณญาณในการประเมิน สถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจ เกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวังในการ วางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการเงิน ให้ผู้ตรวจสอบใช้การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินในภาพรวม กล่าวว่า

1. การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ โดยต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลและปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม

2. การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ ความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน ความสุจริตในการดำเนินงาน รวมทั้งเสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการคลังของรัฐด้วย

3. การตรวจเงินแผ่นดินต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

4. การตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อหน่วยรับตรวจ

5. การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการจัดหารายได้ การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่องหนของหน่วยรับตรวจ รวมถึงการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

6. การพิจารณาวินิจฉัยลงโทษทางปกครองกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ต้องมีความโปร่งใสเป็นกลางและเป็นธรรม เพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเร็ว

7. การให้คำปรึกษา แนะนำหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน รวมทั้งการตอบข้อสอบถามของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายอื่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ กฎระเบียบ ข้อบังคับ

ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจสอบต้องมีความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ความซื่อตรง (integrity) ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง (independence and objectivity) ความรู้ความสามารถ (competence) การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (professional behavior) และความโปร่งใส และการรักษาความลับ (transparency and confidentiality) (หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน, 8 มีนาคม 2562)

ความซื่อตรง

1. ผู้ตรวจสอบควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีโดยประพฤติตัวอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โดยมุ่งประโยชน์ของราชการ และต้องทำตามนโยบายและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนด ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเพื่อตนเอง หรือเพื่อบุคคลอื่น หรือมีพฤติกรรมที่รู้เห็นหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
2. ผู้ตรวจสอบควรใช้หน้าที่และอำนาจ ข้อมูล และทรัพยากรต่าง ๆ เฉพาะในทางที่เป็นประโยชน์ต่อราชการหรือส่วนรวมเท่านั้น และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้รับสิทธิพิเศษหรือ ผลประโยชน์ต่าง ๆ
3. ผู้บริหารงานตรวจสอบต้องไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ของสิ่งที่ผู้ตรวจสอบตรวจพบ

ความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง

1. ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระ จากแรงกดดัน หรืออิทธิพลต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการประนีประนอม รอมชอม และปราศจากอคติ อันอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ
2. ผู้ตรวจสอบต้องไม่ประพฤติตนหรือมีคุณลักษณะที่อาจนำไปสู่ความไม่เป็นอิสระ ไม่เที่ยงธรรมและไม่เป็นกลาง ไม่ว่าจะเป็นที่ประจักษ์หรือไม่ก็ตาม ความประพฤติหรือคุณลักษณะดังกล่าวอาจเกิดจากความลำเอียงในทางการเมือง ผลประโยชน์ส่วนตัว ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรืออิทธิพลจากภายนอกอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายข้างต้น ผู้ตรวจสอบควรปฏิบัติตน ดังนี้ (1) ผู้ตรวจสอบควรมีความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลางจากอิทธิพลและอคติ ทางการเมือง (2) ผู้ตรวจสอบควรหลีกเลี่ยงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหาร ของหน่วยรับตรวจ (3) ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือสำนักงานแล้วแต่กรณีทราบถึง ความสัมพันธ์กับหน่วยรับตรวจ ผู้รับตรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่การงาน วิชาชีพส่วนตัว การเงิน รวมถึงหลีกเลี่ยงการตรวจสอบงานที่ตนเองเคยปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ผู้ตรวจสอบมีข้อจำกัดในการตรวจสอบ ข้อตรวจพบ หรือการเปิดเผยข้อมูล (4) ผู้ตรวจสอบควรหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ส่วนตัวอาจมีผลกระทบ ต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนต้องไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน กับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (5) ผู้ตรวจสอบต้องไม่เรียก ไม่รับหรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

ในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ (6) ผู้ตรวจสอบต้องไม่รับของขวัญของกำนัล ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาหรือ ปกติประเพณีนิยม และการรับที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้รับได้

3. ผู้ตรวจสอบควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือสำนักงานแล้วแต่กรณีทราบถึงภัยคุกคามหรือสถานการณ์ที่อาจกระทบ ต่อความเป็นอิสระ เทียบธรรมและเป็นกลาง

ความรู้ความสามารถ

1. ผู้ตรวจสอบต้องแสวงหาและคงไว้ซึ่งความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ และใช้ความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้วยความระมัดระวัง

2. ผู้ตรวจสอบต้องใช้ความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ด้วยความระมัดระวังรอบคอบ

3. ผู้ตรวจสอบต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ

การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ

1. ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน วิชาชีพ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ และธรรมเนียมปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติที่จัดทำโดยสำนักงานด้วย

2. ผู้ตรวจสอบไม่ควรปฏิบัติตนที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของสำนักงาน

3. ผู้ตรวจสอบควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือสำนักงานแล้วแต่กรณีทราบในกรณีที่เกิดความขัดแย้งระหว่างข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพกับมาตรฐานทางจริยธรรมของสำนักงาน

ความโปร่งใสและการรักษาความลับ

1. ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยคำนึงถึงการรักษาข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นความลับตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนด

2. ผู้ตรวจสอบต้องไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่ ในกรณีที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพกำหนดให้เปิดเผยได้

3. ผู้ตรวจสอบต้องให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน แก่ประชาชนหรือสื่อมวลชนโดยถูกต้องครบถ้วนและไม่บิดเบือน ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารนั้นสามารถเปิดเผยได้ ตามกฎหมาย หรือตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ผู้ตรวจสอบต้องไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น
5. ผู้ตรวจสอบต้องรักษาความลับของทางราชการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนระมัดระวังไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับให้บุคคลอื่นทั้งโดยตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ
6. ผู้ตรวจสอบต้องเก็บรักษาความลับในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพไว้ทั้งขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่หรือแม้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้ว

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561

มาตรา 10 บัญญัติ หลักการสำคัญเรื่องการตรวจเงินแผ่นดินไว้ว่า การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 240 บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจสั่งลงโทษทางปกครอง กรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และบัญญัติหลักการสำคัญในการให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางปกครองของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยต้องคำนึงถึงนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561)

ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

- (ก) ความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนอย่างตรงไปตรงมา จริงใจในความสัมพันธ์ทั้งมวล ทั้งทางวิชาชีพและทางธุรกิจ
- (ข) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ไม่มีอคติ หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่น มาลบล้างการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ หรือทางธุรกิจ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะ ซึ่งเป็นผู้ให้บริการงานให้ความเชื่อมั่น มีความเป็นอิสระ

จากลูกค้า การให้ความเชื่อมั่นนั้น อันประกอบด้วย ความเป็นอิสระทางด้านจิตใจ และความเป็นอิสระในเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ให้บริการสาธารณะ สามารถแสดงข้อสรุป และแสดงให้เห็นว่าได้ข้อสรุปโดยปราศจากความลำเอียง ความขัดแย้ง ทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่น สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ตามหลักการพื้นฐานนี้ด้วย

(ค) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ การรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพ ในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้า หรือผู้ว่าจ้าง ได้รับการบริการทางวิชาชีพ ที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุด ในวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงาน หรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

(ง) การรักษาความลับ ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ได้มาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพและทางธุรกิจ ดังนั้น จึงไม่พึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สาม โดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้อง และเฉพาะเจาะจง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางวิชาชีพ หรือเป็นหน้าที่ ที่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลที่สาม

(จ) พฤติกรรมทางวิชาชีพ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

ประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

คู่มือมาตรฐานการบรรหารคุณภาพ สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2565) กำหนดหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับจรรยาบรรณ เพื่อสร้างมาตรฐานของพฤติกรรมทางวิชาชีพบัญชี และสร้างมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระ มีหลักการพื้นฐานคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเที่ยงธรรม ความรู้ความสามารถและความเอาใจใส่ทางวิชาชีพ การรักษาความลับ และพฤติกรรมทางวิชาชีพ ประมวลจรรยาบรรณสำหรับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังกำหนดแนวทางของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้มีความสอดคล้องกับ หลักการพื้นฐานและมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระ (ถ้ามี) นอกจากนั้น ประมวลจรรยาบรรณ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีระบุหัวข้อเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐาน กฎหมายหรือข้อบังคับของประเทศอาจประกอบด้วยข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ ซึ่งรวมถึงความเป็นอิสระ เช่น กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจะส่งผลต่อการรักษาความลับของข้อมูล

ในบางกรณีสำนักงานอาจกล่าวถึงเรื่องในระบบการบริหารคุณภาพที่เฉพาะเจาะจงมากกว่า หรือ เพิ่มเติมจากข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบอื่นอาจส่งผลกระทบต่อหรือเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบอื่น เช่น องค์ประกอบด้านสารสนเทศและการสื่อสารอาจระบุถึงการสื่อสารในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการสื่อสารของสำนักงานในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระไปยัง บุคลากรทั้งหมดและบุคคลอื่นนั้นให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็น อิสระที่บังคับใช้ การสื่อสารสารสนเทศของบุคลากรและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานกับสำนักงานโดย ปราศจากความกลัวการตอบโต้ เช่น สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อ ความเป็นอิสระ หรือการละเมิดข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องที่ใช้กับผู้อื่น ขึ้นอยู่กับว่าข้อกำหนดนั้น มีข้อกำหนดเฉพาะที่กล่าวถึงผู้อื่นหรือไม่ และสำนักงานใช้ผู้อื่นในระบบการบริหารคุณภาพหรือการปฏิบัติงานอย่างไร ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง อาจรวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นอิสระซึ่ง บังคับใช้กับสำนักงานเครือข่าย หรือพนักงานในสำนักงานเครือข่าย ตัวอย่างเช่น ประมวล จรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับ ความเป็นอิสระที่ใช้กับ สำนักงานเครือข่าย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพตามมาตรฐานการบริหารคุณภาพ ที่เกี่ยวข้องกับ ความเป็นอิสระ ผู้สอบบัญชีภาครัฐอาจพิจารณาความเป็นอิสระในบริบทของข้อบังคับของภาครัฐ และ มาตรการทางกฎหมาย

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศานิตา บุญคง (2564) ศึกษาทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ขึ้นทะเบียนและ ได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพ บัญชี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของ ผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชีด้านการได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ และทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความ เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการมีสมรรถนะพิเศษใน หน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีด้านการชำนาญ การทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทักษะทางวิชาชีพ บัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการมีประสบการณ์ทางบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อรณี ศรีคำมูล นภภรณ์ พลนิกรกิจ และ อุเทน เลาน่าเทา (2562) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ กับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่อง กับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านความรู้เกี่ยวกับการบัญชีการเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านกระบวนการ ปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย และการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพการบัญชีอย่างต่อเนื่อง ด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและองค์กร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม

ณัฐธนิชา คล้ายแก้ว (2562) ศึกษาผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค ทักษะทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนค่านิยมและทัศนคติทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีมีการประเมินความเสี่ยง ด้านความเสี่ยงสืบเนื่อง ด้านความเสี่ยงจากการควบคุม ด้านความเสี่ยงจากการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก และความเสี่ยงจากการควบคุม ความเสี่ยงจากการตรวจสอบส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี ส่วนความเสี่ยงสืบเนื่องไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี

ณิชกานต์ รัตมีจาตุรงค์ (2562) ศึกษาคุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสำรวจประสิทธิภาพการทำงานสอบบัญชี ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี และความสามารถในการบริหารงานของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการทำงานสอบบัญชี ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี และความสามารถในการบริหารงาน ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการทดสอบสมมติฐาน คือ ประสิทธิภาพการทำงานสอบบัญชีของบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่แตกต่างกัน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความซื่อสัตย์ ความสามารถในการบริหารงาน ด้านการวางแผนสอบบัญชีและการปฏิบัติงานสอบบัญชี มีผลเชิงบวกผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีด้านความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่และด้านความ

รับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ไม่มีผลเชิงบวกผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ศิวนาถ หล้าคำมี (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี มีแนวคิดมาจากการศึกษามาตรฐานการศึกษาวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ (International Education Standard : Es) ได้กำหนดให้นักวิชาชีพบัญชีควรมีการพัฒนาตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ระหว่างประเทศเพื่อเป็นการแนะนำและส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ของบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่มีความสัมพันธ์ กับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ ทักษะวิชาชีพของบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่มีความสัมพันธ์ กับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ เว้นแต่ทักษะวิชาชีพของบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพของงานตรวจสอบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดทางกฎหมาย ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพเว้นแต่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจริง ของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพของงานตรวจสอบบัญชีที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายบัญชี ในมุมมองของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อรอุมา แก้วสิทธิ์ (2561) ศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพงานสอบบัญชีโดยรวม ขนาดของสำนักงาน ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับมาก และผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายในและด้านการเรียนรู้และการพัฒนาอยู่ในระดับมากเกณฑ์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยภาพรวมพบว่า ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชี

นาถพล ลอยลิบ (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ศึกษาตัวแปรคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นตัวแปรตาม พบว่า จรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพบัญชีทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพงานสอบ

บัญชีตามเกณฑ์สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินและมีผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีตาม เกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมากที่สุด ได้แก่ จรรยาบรรณด้านความโปร่งใสและจรรยาบรรณ ด้านความเที่ยงธรรมที่มีผลการวิเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งความโปร่งใสและความเที่ยง ธรรมทั้งสองด้านเป็นจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีทุกคนต้องคำนึงถึงในลำ ลำดับแรกในการเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้งานสอบบัญชีมี คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล

รัตติยา วงศรีลา และ จิรพงษ์ จันทรงาม (2560) ศึกษาผลกระทบของสมรรถนะการสอบ บัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาผลกระทบของ สมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพ งบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะการสอบบัญชีด้านความรู้ความสามารถในการสอบบัญชี ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีผลกระทบต่อคุณภาพ งบการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรให้ความสำคัญ กับการเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ ความสามารถทางการสอบบัญชีทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบ เทคโนโลยีสารสนเทศด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานด้วยความ ระมัดระวังรอบคอบ มีความ รับผิดชอบ มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีความน่าเชื่อถือ

ลิปเอกกิตติคม จินเหรียญ (2560) ศึกษาอิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ หลักฐานการสอบบัญชีที่ดีและความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีในประเทศไทย การวิจัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ หลักฐานการสอบบัญชีที่ดี และความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีในประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะ หลักฐานการสอบบัญชีที่ดี ความสามารถทางการบริหารงาน และคุณภาพ การสอบบัญชี ในแต่ละด้านของมิติ อยู่ในระดับมาก

ดวงเนตร ชูผล (2559) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ งานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชี ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นและ ความแตกต่างของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพตามระบบมาตรฐานการควบคุม คุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาครัฐในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการ สอบบัญชี ผลการศึกษา พบว่า ผู้สอบบัญชีส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ

ตามระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ศุภวิชญ์ แก้วปานันท์ (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย พบว่าจำนวนชั่วโมงในการเข้ารับการอบรมทางบัญชี จำนวนงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและรับรองบัญชี และอายุ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในทิศทางเดียวกันกับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่าถ้าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจำนวนชั่วโมงในการเข้ารับการอบรมทางบัญชี จำนวนงบการเงินที่ได้ตรวจสอบและรับรองบัญชี และอายุที่เพิ่มมากขึ้น จะส่งผลทำให้ความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

ณิษฐกุล มณีเจริญ (2550) ศึกษาการฝึกอบรมที่มีผลต่อระดับการพัฒนาความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี วัตถุประสงค์ของงานวิจัย ศึกษาผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในด้านของการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่มีต่อผู้ทำบัญชีและ ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีที่มีต่อข้อกำหนดแนวทางในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ผลการศึกษา พบว่า การเข้ารับการอบรมมีผลต่อการพัฒนาความรู้และศักยภาพของผู้ทำบัญชี สำหรับความคิดเห็นที่มีค่าการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีโดยการเข้ารับการอบรมผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วย ความคิดเห็นที่มีต่อข้อกำหนดของเนื้อหาสาระของการอบรม ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วย และความคิดเห็นที่มีต่อข้อกำหนดของระยะเวลาในการอบรม ผู้ทำบัญชีมีความคิดเห็นในระดับไม่แสดงความเห็น ส่วนข้อเสนอแนะของผู้ทำบัญชี ในด้านเนื้อหาสาระของการอบรมได้เสนอแนะว่า ควรเน้นในเรื่องของเนื้อหาสาระและหัวข้อการอบรมด้านบัญชีและด้านภาษีอากรที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปงานวิจัยทั้งหมดได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
1	ศานิตา บุญคง	ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	2564	ทักษะทางวิชาชีพบัญชี 1.ทักษะความรู้ทางปัญญา 2.ทักษะการบริหารธุรกิจ 3.ทักษะการใช้ดุลยพินิจ เยี่ยมผู้ประกอบวิชาชีพ 4.ทักษะด้านการสื่อสาร ระหว่างบุคคล	ความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพ 1.การได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ 2.การมีสมรรถนะพิเศษในหน้าที่ 3.การชำนาญการทางบัญชี 4.การมีประสบการณ์ทางบัญชี
2	อรณี ศรีคำมูล นภาพรณ พลนิกรกิจ อุเทน เลาน้ำเทา	ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของนักบัญชี	2562	การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ 1.ด้านความรู้เกี่ยวกับการบัญชี การเงิน และ ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (AFKT) 2. ด้านความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ และองค์กร (OBKT) 3.ด้านความรู้และความชำนาญในเทคโนโลยีสารสนเทศ (ITKT)	ความสำเร็จในการทำงาน 1.ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ (GAMIT) 2.ด้านการจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากรให้คุ้มค่า (SRWT) 3.ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน (OPCT) 4.ด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย (PSST)
3	ณัฐธนิชา คล้ายแก้ว	ผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย	2562	สมรรถนะของผู้สอบบัญชี 1. IES 2 ความรู้ความสามารถเชิงเทคนิค 2. IES 3 ทักษะทางวิชาชีพ 3. IES 4 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ	คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย 1. ความถูกต้อง 2. ความเที่ยงธรรม 3. ความชัดเจน 4. ความกะทัดรัด 5. ความสร้างสรรค์ 6. ความสมบูรณ์ 7. ความทันกาล

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
4	ณิชกานต์ รัศมีจาตุรงค์	การศึกษาคุณภาพ การสอบบัญชีของ บุคลากรสำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน	2562	ประสบการณ์การทำงานสอบบัญชี การพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเที่ยงธรรมและความเป็น อิสระ - การรักษาความลับ - ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ - ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ความสามารถในการบริหารงาน - การวางแผนสอบบัญชี - การปฏิบัติงานสอบบัญชี	คุณภาพการสอบ บัญชีของบุคลากร สำนักงาน การตรวจเงิน แผ่นดิน -ด้านความถูกต้อง และครบถ้วน -ด้านความเที่ยง ธรรม -ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และ สร้างสรรค์ -ด้านความทัน กาล
5	ศิ วนาด หล้าคำมี	ความสัมพันธ์ของ สมรรถนะทาง วิชาชีพกับการ ควบคุมคุณภาพ งานสอบบัญชี	2561	IES2 เรื่องความรู้ทางวิชาชีพบัญชี IES3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพบัญชี IES5 เรื่องประสบการณ์การทำงาน จริง	มาตรฐานการ ควบคุมคุณภาพ (TSQC1)
6	อรอุมา แก้วสิทธิ์	คุณภาพงานสอบ บัญชีที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการ ดำเนินงาน ของบริษัทที่จด ทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย	2561	คุณภาพงานสอบบัญชี - ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี - ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี - ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชี	ความสำเร็จในการ ดำเนินงาน -ด้านการเงิน -ด้านลูกค้า -ด้านกระบวนการ ภายใน -ด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา
7	รัตติยา วงศรีลา และ จิรพงษ์ จันทร์งาม	ผลกระทบของ สมรรถนะการสอบ บัญชีที่มีผลต่อ คุณภาพงบการเงิน ของผู้	2561	สมรรถนะการสอบบัญชี (Auditing Competency) 1. ด้านการพัฒนาความรู้ในการสอบ บัญชี	คุณภาพงบ การเงิน (Financial Statement Quality)

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
		สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร		2. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ 3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4. ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล	คุณภาพงบการเงิน (Financial Statement Quality) 1. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 2. ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม 3. ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ 4. ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ 5. ด้านความทันเวลา 6. ด้านความสามารถเข้าใจได้
8	นาถพล ลอยลิป	ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	2561	จรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อวิชาชีพบัญชี -ด้านความโปร่งใส -ด้านความเป็นอิสระ -ด้านความเที่ยงธรรม -ด้านความซื่อสัตย์ -ด้านการพัฒนาความรู้ -ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน -ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการหรือหน่วยรับตรวจ -ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป -ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	คุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
9	สิบเอก กิตติคม จินเหรียญ	อิทธิพลของการพัฒนาความรู้ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	2560	- การพัฒนาความรู้ 1. ด้านการบัญชี 2. ด้านการสอบบัญชี 3. ด้านกฎหมาย	คุณภาพการสอบบัญชี 1. ด้านความถูกต้อง 2. ด้านความเที่ยงธรรม

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
		และความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน		- ทักษะทางวิชาชีพบัญชี 1. ด้านความเพียงพอ 2. ด้านปัญญา - ทักษะทางวิชาชีพ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการดำเนินงาน	3. ด้านความชัดเจน 4. ด้านความกะทัดรัด 5. ด้านความสร้างสรรค์
10	ดวงเนตร ชูผล	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชี ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	2559	ระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี 1. ความเป็นอิสระ 2. ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงาน 3. การมอบหมายและแบ่งงาน 4. การวางแผนงานสอบบัญชี 5. การตรวจสอบและการจัดทำหลักฐาน 6. การสอบทานงาน 7. การรายงานการสอบบัญชี	คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality)
11	ณิชากุล มณีเจริญ	การฝึกอบรมที่มีผลต่อระดับการพัฒนาความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี	2550	1. การอบรมด้านต่างๆ 1.1 การอบรมด้านบัญชี 1.2 การอบรมด้านกฎหมายภาษีอากร 1.3 การอบรมด้านกฎหมายธุรกิจ 1.4 การอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. คุณลักษณะของผู้ทำบัญชี 2.1 ระดับการศึกษา 2.2 อายุ 2.3 เพศ	ความเห็นของผู้ทำบัญชี 1. ด้านศักยภาพของผู้ทำบัญชี 1.1 ความรู้ 1.2 ทักษะและประสิทธิภาพ 1.3 2. ความก้าวหน้า 2. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
				2.4 ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี	2.1 ความสำคัญในการพัฒนาความรู้ 2.2 ข้อกำหนดคสาระของการอบรม 2.3 ข้อกำหนดระยะเวลาในการอบรม
12	ศุภวิชญ์ แก้วพานันท์	ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย	2558	ด้านบทบาทการทำงาน (Job success) เช่น การรับรู้ถึงความสำคัญของงาน การได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ อย่างเต็มที่ในงานที่ทำ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal success) -เป็นที่ชื่นชมของเพื่อนร่วมงาน ด้านการเงิน (Career success) (Financial success) -เช่นการได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรมเหมาะสมกับงาน ด้านความก้าวหน้าในการเลื่อนตำแหน่ง (Hierarchical success) -เช่นการรับรู้ภายนอกเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่ง	ความสำเร็จในอาชีพ (Career success)
13	Shue-Ching Lee, Jau-Ming Su, Sang-Bingsai,	A Comprehensive survey of government	2016	Relationships between - professional development - self-efficacy, and	Improving Audit Quality

ตารางที่ 1 ตารางสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ชื่อเรื่อง	ปีที่ตีพิมพ์	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
	Tzu-Li Lu and Weiwei Dong	auditors' self-efficacy and professional development for improving audit quality การสำรวจรัฐบาลอย่างครอบคลุม การประเมินตนเองและความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี การพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการตรวจสอบ		- audit quality	
14	Arumega Zarefar, Andreas, Atika Zarefar	The Influence of Ethics, experience, and competency toward the quality of auditing with professional auditor skepticism as a Moderating Variable อิทธิพลของจริยธรรม ประสบการณ์และความสามารถต่อคุณภาพของการตรวจสอบด้วยความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	2016	-Professional auditor skepticism of auditor ethics - Professional auditor skepticism of auditor's experience - Professional auditor skepticism of auditor's competency - ผู้สอบบัญชีมืออาชีพ การวิพากษ์วิจารณ์ของผู้สอบบัญชีด้านจริยธรรม - ผู้สอบบัญชีมืออาชีพ การวิพากษ์วิจารณ์ของผู้สอบบัญชีด้านประสบการณ์ - ผู้สอบบัญชีมืออาชีพ ความสงสัยของผู้สอบบัญชีด้านความสามารถ	The quality of auditing

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินในสังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3 นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ และนักวิชาการชำนาญการพิเศษ จำนวน 836 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มกราคม 2566)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างจะใช้สูตรของยามาเน่ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

สูตรการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กรณีทราบจำนวนประชากร แต่ประชากรไม่มาก

สูตรที่ใช้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้

แทนสูตร

$$n = \frac{836}{1 + 836 \times (.05)^2}$$

$$= 271 \text{ คน}$$

จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 271 คน แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งอัตราการตอบกลับค่อนข้างต่ำ จึงได้เพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 300 คน แต่สามารถเก็บข้อมูลได้จริง จำนวน 293 คน

3.2.2 การเลือกตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างการเลือกตัวอย่างสำหรับงานศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดการเลือกตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้ตรวจสอบด้านการตรวจสอบการเงินการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงานด้านการตรวจสอบการเงินโดยเป็นคำถามแบบเป็นตัวเลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้สอบบัญชี ประกอบด้วยด้านการบัญชีและการสอบบัญชี ด้านความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดการให้คะแนน ดังต่อไปนี้

1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อยที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อย

3 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับปานกลาง

4 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมาก

5 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะทางองค์การและการจัดการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดการให้คะแนน ดังต่อไปนี้

1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อยที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อย

3 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับปานกลาง

4 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมาก

5 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน กะทัดรัด สร้างสรรค์ และด้านความทันเวลา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดการให้ คะแนนดังต่อไปนี้

1 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อยที่สุด

2 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับน้อย

3 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับปานกลาง

4 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมาก

5 คะแนน หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในระดับมากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
1.00 - 1.80	มีความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.81 - 2.60	มีความเห็นอยู่ในระดับน้อย
2.61 - 3.40	มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
3.41 - 4.20	มีความเห็นอยู่ในระดับมาก
4.21 - 5.00	มีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย โดยทำการทดสอบเครื่องมือ 2 ส่วน คือ 1) การตรวจสอบความตรง (Validity) ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ 2) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ดังต่อไปนี้

การตรวจสอบความตรง (Validity)

การตรวจสอบความตรง เป็นการวัดคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้นกับองค์ประกอบที่ต้องการวัดอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเครื่องมือแต่ละชนิดมีจุดมุ่งหมายเฉพาะตัว ดังนั้นเครื่องมือที่มีความตรงในจุดมุ่งหมายหนึ่งได้ โดยไม่จำเป็นจะต้องครอบคลุมจุดมุ่งหมายทั้งหมด (Wainer & Brain, 1988) โดยการตรวจสอบนั้นได้พิจารณาที่ละข้อว่ามีลักษณะ การสื่อความหมายของข้อความเป็นอย่างไรร และทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ในแต่ละแบบการประเมินนั้น ๆ หรือไม่ สำหรับการศึกษาครั้งนี้เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งหมายถึง คุณภาพของเครื่องมือวัดที่สร้างขึ้น ว่ามีความถูกต้องตรงตามเนื้อเรื่องที่ต้องการวัด หรือวัดได้ครอบคลุมเนื้อเรื่องทั้งหมด (วัลลภ ลำพวย, 2547) เป็นความตรงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตรวจสอบเนื้อหาของเครื่องมือ ว่าเนื้อหาของข้อคำถามนั้น สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาของตัวแปรที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยการแต่งตั้ง

ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้นๆ พิจารณาว่าเครื่องมือนั้นมีความครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้องตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ในกรอบขอบเขตที่ต้องการวัดหรือไม่ (Gable, 1986) ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการนำนิยามศัพท์ โครงสร้างข้อคำถาม และร่างแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถาม ด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง กับนิยามของตัวแปรที่กำหนด

หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละ ท่านมารวมกัน เพื่อคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องๆ ซึ่งมีสูตรคำนวณดังนี้ (Rovinelli & Hambleton, 1977)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ ข้อคำถาม

n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

เกณฑ์ในการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามการวัดตัวแปรที่กำหนด (สุวิมล ติรภานันท์, 2548)

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความตรงผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการทดสอบก่อนการใช้งานได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องปรับปรุงแก้ไข

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากร่างแบบสอบถามผ่านการทดสอบความตรง และความเที่ยงแล้ว ผู้ศึกษาจึงทำการสร้างแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ขั้นตอนที่ 2 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสำนักวิจัย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยส่งผ่านทางระบบสารบัญชอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ขั้นตอนที่ 3 สำนักวิจัย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจกแบบสอบถามโดยการแจ้งเวียนให้บุคลากรทราบและตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 ทำการรวบรวมเก็บแบบสอบถามที่ได้กลับมาจากผู้ตอบแบบสอบถามและคัดแยกแบบสอบถามออกเป็น 2 ประเภท คือ สมบูรณ์ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์ หลังจากนั้นตรวจนับจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน และคำนวณอัตราการตอบกลับ

ขั้นตอนที่ 5 นำข้อมูลในแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาการปฏิบัติตามข้อกำหนดในด้านการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยใช้วิธีทางสถิติ ดังนี้

3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ ค่าเฉลี่ย (Average) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 สถิติเชิงอนุมาน

ส่วนที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) การทดสอบค่าความทนทาน (Tolerance) และ ค่า VIF (Variance inflation factors)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว คำนวณจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 ราย ซึ่งผ่านการสุ่มตัวอย่างทางสถิติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร ซึ่งประกอบไปด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ ค่าเฉลี่ย (Average) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) การทดสอบค่าความทนทาน (Tolerance) และค่า VIF (Variance Inflation Factors)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	หมายถึง	จำนวนตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
r	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R ²	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ
B	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบของ คะแนนดิบ
β	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบของ คะแนนมาตรฐาน
Sig.	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญ
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปร

KD	หมายถึง	การพัฒนาความรู้ (Knowledge Development)
KD_A	หมายถึง	การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีและการสอบบัญชี
KD_E	หมายถึง	การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ
KD_I	หมายถึง	การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
Sk	หมายถึง	ทักษะทางวิชาชีพบัญชี (Accounting Professional Skill)
Sk_I	หมายถึง	ทักษะทางปัญญา
Sk_P	หมายถึง	ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
Sk_C	หมายถึง	ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร
Sk_M	หมายถึง	ทักษะทางองค์การและการจัดการ
AQ	หมายถึง	คุณภาพการสอบบัญชี (Auditing Quality)
AQ_A	หมายถึง	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน
AQ_O	หมายถึง	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม
AQ_C	หมายถึง	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์
AQ_T	หมายถึง	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	26.28
หญิง	216	73.72
อายุ		
25-35 ปี	159	54.27
36-45 ปี	100	34.13
46 ปีขึ้นไป	34	11.60
ตำแหน่ง		
พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3	7	2.39
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ	167	57.00
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ	80	27.30
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	39	13.31
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	166	56.66
ปริญญาโท	125	42.66
ปริญญาเอกหรือสูงกว่า	2	0.68
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 3 ปี	69	23.55
มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	84	28.67
มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	70	23.89
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	70	23.89
รวม	293	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 293 ตัวอย่าง มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 73.72 และส่วนน้อยเป็น
เพศชาย จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 26.28 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 54.27
รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 34.13 และส่วนน้อย
ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ จำนวน 167 คน
คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ
จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 และกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญ
การพิเศษ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.31 ตามลำดับ และส่วนน้อยได้แก่ กลุ่มที่ดำรงตำแหน่ง
พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.39

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ
56.66 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 42.66
และส่วนน้อยได้แก่ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือสูงกว่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ
0.68

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 84
คน คิดเป็นร้อยละ 28.67 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน
10 ปี และกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 70 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อย
ละ 23.89 และส่วนน้อยได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 3 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็น
ร้อยละ 23.55

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพ การสอบบัญชี

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการพัฒนาความรู้

การพัฒนาความรู้	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
2.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพสอบบัญชีในการปฏิบัติงาน	3.51	0.78	มาก
2.2 ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและการสอบบัญชี และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.08	0.80	มาก
2.3 ท่านมีการขอคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพสอบบัญชีหรือความรู้ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน	3.57	0.89	มาก
2.4 ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ	4.33	0.73	มากที่สุด
<i>ผลเฉลี่ยของการพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีและการสอบบัญชี</i>	<i>3.87</i>	<i>0.58</i>	<i>มาก</i>
2.5 ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการเงินเป็นอย่างดี	4.08	0.70	มาก
2.6 ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง	3.97	0.73	มาก
2.7 ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการเงิน	4.19	0.74	มาก
2.8 ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ มีประพฤติดีปฏิบัติตนใน ลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติแห่งวิชาชีพ	4.52	0.63	มากที่สุด
<i>ผลเฉลี่ยของการพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ</i>	<i>4.19</i>	<i>0.56</i>	<i>มาก</i>
2.9 ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านบัญชี และด้านการสอบบัญชี	3.71	0.77	มาก
2.10 ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูล สารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินกิจการได้ดี	3.76	0.80	มาก

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของการพัฒนาความรู้ (ต่อ)

การพัฒนาความรู้	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
2.11 ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินกิจการ	3.57	0.73	มาก
2.12 ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี	3.71	0.77	มาก
<i>ผลเฉลี่ยของการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ</i>	<i>3.69</i>	<i>0.65</i>	<i>มาก</i>
ผลเฉลี่ยของการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.92	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ในภาพรวมของการพัฒนาความรู้ กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 คะแนน (SD=0.48)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาความรู้ด้านจรรยาบรรณ ภาวะเยียบ ข้อบังคับ สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 คะแนน (SD=0.56) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีและการสอบบัญชี โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 คะแนน (SD=0.58) และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 คะแนน (SD=0.65)

เมื่อพิจารณาเฉพาะการพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีและการสอบบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 คะแนน (SD=0.73) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและการสอบบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 คะแนน (SD=0.80) และประเด็น “การขอคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพสอบบัญชีหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและภายนอกสำนักงาน” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 คะแนน (SD=0.89) ตามลำดับ และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพสอบบัญชีในการปฏิบัติงาน” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 คะแนน (SD=0.78)

เมื่อพิจารณาเฉพาะการพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ มีประพฤติกปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติแห่งวิชาชีพ” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 คะแนน (SD=0.63) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการการตรวจสอบการเงิน” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 คะแนน (SD=0.74) และประเด็น “การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการเงินเป็นอย่างดี” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 คะแนน (SD=0.70) ตามลำดับ และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 คะแนน (SD=0.73)

เมื่อพิจารณาเฉพาะการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานได้ดี” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 คะแนน (SD=0.80) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้านบัญชี และด้านการสอบบัญชี” และประเด็น “การมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 คะแนน (SD=0.7) เท่ากัน และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 คะแนน (SD=0.73)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี

	ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
3.1	ท่านมีความสามารถ ในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ	3.77	0.60	มาก
3.2	ท่านมีความสามารถในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	3.87	0.59	มาก
3.3	ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	3.91	0.68	มาก
	<i>ผลเฉลี่ยของทักษะทางปัญญา</i>	<i>3.85</i>	<i>0.53</i>	<i>มาก</i>
3.4	ท่านมีความคิดริเริ่มและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.86	0.75	มาก

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี (ต่อ)

	ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
3.5	ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย	4.53	0.57	มากที่สุด
3.6	ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ	4.32	0.59	มากที่สุด
	<i>ผลเฉลี่ยของทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล</i>	4.24	0.49	มากที่สุด
3.7	ท่านสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	4.21	0.69	มากที่สุด
3.8	ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	3.94	0.68	มาก
3.9	ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	3.72	0.69	มาก
	<i>ผลเฉลี่ยของทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร</i>	3.96	0.55	มาก
3.10	ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อการตรวจสอบแต่ละหน่วยรับตรวจ	3.67	0.72	มาก
3.11	ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา	4.00	0.72	มาก
3.12	ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ	4.19	0.67	มาก
	<i>ผลเฉลี่ยของทักษะทางองค์การและการจัดการ</i>	3.95	0.57	มาก
	ผลเฉลี่ยของทักษะทางวิชาชีพบัญชี	4.00	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ในภาพรวมของทักษะทางวิชาชีพบัญชี กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 คะแนน (SD=0.45)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลสูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 คะแนน (SD=0.49) รองลงมาได้แก่ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 คะแนน (SD=0.55) และทักษะทางองค์การและการจัดการ โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 คะแนน (SD=0.57) ตามลำดับ และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ทักษะทางปัญญา โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 คะแนน (SD=0.53)

เมื่อพิจารณาเฉพาะทักษะทางปัญญา พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 คะแนน (SD=0.68) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การมีความสามารถในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 คะแนน (SD=0.59) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 คะแนน (SD=0.60)

เมื่อพิจารณาเฉพาะทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 คะแนน (SD=0.57) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ” โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 คะแนน (SD=0.59) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีความคิดริเริ่มและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 คะแนน (SD=0.75)

เมื่อพิจารณาเฉพาะทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 คะแนน (SD=0.69) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 คะแนน (SD=0.68) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 คะแนน (SD=0.69)

เมื่อพิจารณาเฉพาะทักษะทางองค์การและการจัดการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 คะแนน (SD=0.67) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 คะแนน (SD=0.72) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อการตรวจสอบแต่ละหน่วยรับตรวจ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 คะแนน (SD=0.57)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของคุณภาพการสอบบัญชี

	คุณภาพการสอบบัญชี	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
4.1	ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบัน และสะท้อนความเป็นจริง	4.04	0.63	มาก
4.2	ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูล รายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.67	มากที่สุด
4.3	การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีอื่นและหัวหน้าสายงาน	3.93	0.84	มาก
	<i>ผลเฉลี่ยของคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน</i>	<i>4.10</i>	<i>0.58</i>	<i>มาก</i>
4.4	ท่านสามารถนำเสนอรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด	4.02	0.79	มาก
4.5	ท่านปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ	4.48	0.62	มากที่สุด
4.6	ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยอิสระ เป็นกลาง ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด	4.51	0.69	มากที่สุด
	<i>ผลเฉลี่ยของคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม</i>	<i>4.34</i>	<i>0.57</i>	<i>มากที่สุด</i>
4.7	ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	3.94	0.79	มาก
4.8	ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย	4.00	0.72	มาก
4.9	ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อผลของการตรวจสอบ โดยเน้นให้หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น	4.09	0.76	มาก
	<i>ผลเฉลี่ยของคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์</i>	<i>4.01</i>	<i>0.66</i>	<i>มาก</i>
4.10	ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี	4.08	0.71	มาก
4.11	ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยมผู้ประกอบวิชาชีพเสมอ	4.11	0.82	มาก

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของคุณภาพการสอบบัญชี (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
4.12 ในการนำเสนอรายงานการสอบบัญชีท่านคำนึงถึงความทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	4.26	0.82	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยของคุณภาพการสอบบัญชี	4.15	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ในภาพรวมของคุณภาพการสอบบัญชี กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 คะแนน (SD=0.56)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมสูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 คะแนน (SD=0.57) รองลงมาได้แก่ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 คะแนน (SD=0.71) และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 คะแนน (SD=0.58) ตามลำดับ และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 คะแนน (SD=0.66)

เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบ โดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูล รายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 คะแนน (SD=0.67) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความเป็นจริง” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 คะแนน (SD=0.63) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีอื่นและหัวหน้าสายงาน” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 คะแนน (SD=0.84)

เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยอิสระ เป็นกลาง ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 คะแนน (SD=0.69) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ” โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 คะแนน (SD=0.62) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การนำเสนอรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 คะแนน (SD=0.79)

เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การมีให้ข้อเสนอแนะต่อผลของการตรวจสอบ โดยเน้นให้หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 คะแนน (SD=0.76) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 คะแนน (SD=0.72) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 คะแนน (SD=0.79)

เมื่อพิจารณาเฉพาะคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น “การนำเสนอรายงานการสอบบัญชีต้องคำนึงถึงความทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ” สูงที่สุด โดยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 คะแนน (SD=0.82) รองลงมาได้แก่ ประเด็น “การจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 คะแนน (SD=0.82) และประเด็นที่น้อยที่สุดได้แก่ “การนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี” โดยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 คะแนน (SD=0.71)

ส่วนที่ 3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตของการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี

	KD_A	KD_E	KD_I	KD	Sk_I	Sk_P	Sk_C	Sk_M	Sk	AQ_A	AQ_O	AQ_C	AQ_T	AQ
KD_A	1													
KD_E	.463**	1												
KD_I	.565**	.408**	1											
KD	.834**	.756**	.832**	1										
Sk_I	.180**	.439**	.381**	.412**	1									
Sk_P	.295**	.651**	.287**	.499**	.546**	1								
Sk_C	.272**	.517**	.352**	.466**	.497**	.654**	1							
Sk_M	.291**	.551**	.335**	.480**	.569**	.622**	.723**	1						
Sk	.309**	.640**	.405**	.553**	.778**	.832**	.862**	.877**	1					
AQ_A	.522**	.384**	.454**	.562**	.151**	.276**	.355**	.263**	.313**	1				
AQ_O	.474**	.461**	.391**	.544**	.251**	.415**	.332**	.316**	.390**	.758**	1			
AQ_C	.556**	.572**	.523**	.678**	.378**	.465**	.498**	.515**	.554**	.637**	.673**	1		
AQ_T	.577**	.513**	.549**	.676**	.308**	.425**	.417**	.411**	.465**	.719**	.758**	.803**	1	
AQ	.601**	.546**	.543**	.696**	.310**	.446**	.454**	.429**	.488**	.864**	.886**	.882**	.929**	1

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรสังเกตทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตัวแปรกลุ่มเดียวกัน (ดังที่แรเงาไว้ในตาราง)

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในขั้นตอนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน

สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม

สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

สมมติฐานการวิจัยที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านความทันเวลา

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้องและครบถ้วน

Coefficients ^a							
	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
1 (ค่าคงที่)	1.435	.275		5.210	.000*		
การพัฒนาความรู้	.676	.070	.561	9.614	.000*	.694	1.441
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	.003	.076	.002	.042	.967	.694	1.441

a. ตัวแปรตาม: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน

จากตารางที่ 4.6 จะพบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วนในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .562 และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วนได้ร้อยละ 31.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .48364

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่าตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชี เท่านั้นที่ไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วนได้ (Sig.=.967) ส่วนตัวแปรการพัฒนาความรู้สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์จะพบว่าค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.441 ซึ่งไม่เกิน 4 หรือค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุด .694 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .2 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เกิด Multicollinearity)

เมื่อพิจารณาค่า β พบว่า ตัวแปรการพัฒนาความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ .561 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์ .002 หรือไม่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 เป็นไปตามสมมติฐาน แต่ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

	Coefficients ^a						
	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
1 (ค่าคงที่)	1.522	.270		5.644	.000*		
การพัฒนาความรู้	.555	.069	.473	8.060	.000*	.694	1.441
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	.161	.074	.128	2.181	.030*	.694	1.441

a. ตัวแปรตาม: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

จากตารางที่ 4.7 จะพบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .554 และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมได้ร้อยละ 30.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .47339

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ทั้งตัวแปรทักษะทางวิชาชีพ และตัวแปรการพัฒนาความรู้สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์จะพบว่าค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.441 ซึ่งไม่เกิน 4 หรือค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุด .694 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .2 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เกิด Multicollinearity)

เมื่อพิจารณาค่า β พบว่า ตัวแปรการพัฒนาความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ .473 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์ .128 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

โดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 6 เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

	Coefficients ^a						
	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
1 (ค่าคงที่)	-.372	.265		-1.404	.161		
การพัฒนาความรู้	.733	.068	.536	10.820	.000*	.694	1.441
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	.378	.073	.258	5.203	.000*	.694	1.441

a. ตัวแปรตาม: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์

จากตารางที่ 4.8 จะพบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .712 และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ได้ร้อยละ 50.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .46554

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ทั้งตัวแปรทักษะทางวิชาชีพ และตัวแปรการพัฒนาความรู้สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์จะพบว่าค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.441 ซึ่งไม่เกิน 4 หรือค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุด .694 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .2 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เกิด Multicollinearity)

เมื่อพิจารณาค่า β พบว่า ตัวแปรการพัฒนาความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ .536 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์ .258 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

โดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 และ 7 เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา

	Coefficients ^a						
	B	Std. Error	β	t	Sig.	Tolerance	VIF
1 (ค่าคงที่)	-.176	.297		-.593	.554		
การพัฒนาความรู้	.892	.076	.604	11.761	.000*	.694	1.441
ทักษะทางวิชาชีพบัญชี	.207	.081	.131	2.543	.012*	.694	1.441

a. ตัวแปรตาม: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา

จากตารางที่ 4.9 จะพบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลาในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น .685 และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลาได้ร้อยละ 46.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .52150

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์พบว่า ทั้งตัวแปรทักษะทางวิชาชีพและตัวแปรการพัฒนาความรู้สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์จะพบว่าค่า VIF สูงสุดที่ได้มีค่า 1.441 ซึ่งไม่เกิน 4 หรือค่า Tolerance ที่มีค่าน้อยที่สุด .694 ซึ่งไม่ต่ำกว่า .2 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เกิด Multicollinearity)

เมื่อพิจารณาค่า β พบว่า ตัวแปรการพัฒนาความรู้มีค่าสัมประสิทธิ์ .604 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชีมีค่าสัมประสิทธิ์ .131 หรือส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

โดยสรุป ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 และ 8 เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4.10 ผลการตรวจสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 1 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน	✓	
สมมติฐานการวิจัยที่ 2 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม	✓	
สมมติฐานการวิจัยที่ 3 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์	✓	
สมมติฐานการวิจัยที่ 4 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา	✓	
สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน		✓
สมมติฐานการวิจัยที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม	✓	
สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์	✓	

ตารางที่ 4.10 ผลการตรวจสอบสมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวก ต่อคุณภาพการสอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านความทันเวลา	✓	

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาความรู้ที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพสอบบัญชีที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างการศึกษาที่เป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินในสังกัดสำนักงานการตรวจเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3 นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ และนักวิชาการชำนาญการพิเศษ เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

การนำเสนอในบทนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อสรุปผลการศึกษาทั้งหมด พร้อมกับการอภิปรายผลการวิจัย ในประเด็นสำคัญ ๆ เพื่อให้เห็นแนวคิดของผู้วิจัยที่มีต่อประเด็นเหล่านี้ และในท้ายที่สุดเป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 3 การสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24 จำนวน 293 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 73.72 อายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 54.27 ตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 56.66 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 28.67

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

1. การพัฒนาความรู้ ด้านจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชี และการสอบบัญชี และการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการ อยู่ในระดับมาก
3. คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความทันเวลา ด้านความถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 การสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยเรียงตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัยที่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อศึกษาการพัฒนาความรู้ ที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบ การเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (2) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (3) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (4) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน (5) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม (6) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ (7) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา

วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพสอบบัญชีที่มีผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการวิจัยพบว่า (1) การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (2) การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (3) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี (4) การพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน (5) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน (6) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม (7) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ (8) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านความทันเวลา

อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 1 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 2 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 4 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความถูกต้องและครบถ้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 5 ปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 6 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 7 ได้รับการสนับสนุน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ดังนั้นสมมติฐานข้อที่ 3 ได้รับการสนับสนุน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีประเด็นการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) การพัฒนาความรู้ ประกอบด้วย ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยรวม เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า การพัฒนาความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม สอดคล้องกับ ศุภวิชญ์ แก้วปานันท์ (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาคีอากรในประเทศไทย พบว่าการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาคีอากรในทิศทางบวกที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 ซึ่งผลการศึกษาก็คือ การเข้ารับการอบรมทางวิชาชีพบัญชี ดังนั้น หากผู้สอบบัญชีมีการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและด้านการสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและมาตรฐานของวิชาชีพบัญชี พัฒนาความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบข้อบังคับ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานการสอบบัญชี การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และทักษะในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ผู้ตรวจสอบควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี และควรพัฒนาความรู้ของตนเองตลอดเวลา เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีมีรายงานการตรวจสอบที่มีคุณภาพ และมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไป ให้เป็นไปตาม มาตรฐานการสอบบัญชีตามข้อกำหนดของสภาวิชาชีพบัญชี รวมไปถึงมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้

คอมพิวเตอร์ในการดำเนินธุรกิจ มีศักยภาพและมีการพัฒนาความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ อันจะส่งผลให้สามารถนำเสนอรายงานการสอบบัญชีด้วยความถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรฐานการสอบบัญชี รวมถึงการนำเสนอรายงานสอบบัญชีที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ สามารถจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยมผู้ประกอบการวิชาชีพ เพื่อจะทำให้ระบบการตรวจสอบมีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีมีรายงานการตรวจสอบที่มีคุณภาพ และมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไป และนำไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนาวิธีการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ การพัฒนาความรู้ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีมากกว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชีโดยรวม อันจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ จะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพการสอบบัญชีมากกว่าทักษะทางวิชาชีพบัญชี

2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานิตา บุญคง (2564) ศึกษาเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะความรู้ทางปัญญา ทักษะการบริหารธุรกิจ ทักษะการใช้ดุลยพินิจเยี่ยมผู้ประกอบการวิชาชีพ และทักษะด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล ส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่วัดด้วยการได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ กล่าวกับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการชำนาญการทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถจัดเรียงลำดับทรัพยากรที่มีเพื่อให้งานเสร็จตามเวลา และสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร จนส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนการตรวจสอบบัญชีตามคู่มือ กฎระเบียบ คำสั่ง และมาตรฐานการสอบบัญชีได้อย่างถูกต้อง ผ่านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการฝึกฝนตนเองอยู่ตลอดเวลาเกิดเป็นการพัฒนาให้ การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพทางบัญชีมาตรฐานการสอบบัญชีได้อย่างถูกต้อง ผ่านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการฝึกฝนตนเองอยู่ตลอดเวลาเกิดเป็นการพัฒนาให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพทางบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา ลีนจี ศึกษาเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย กล่าวคือ นักบัญชีมีทักษะวิชาชีพในแต่ละด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ และทักษะคุณลักษณะเฉพาะบุคคล สอดคล้องกับ กิตติคม จินเจริญ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญของการสอบบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี โดยรวม (1) ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้าน

ความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล (2) ความเชี่ยวชาญของการสอบบัญชี ด้านประสบการณ์วิชาชีพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล (3) ความเชี่ยวชาญการสอบบัญชี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี โดยรวมด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด และด้านความคิดสร้างสรรค์ และ (4) ความเชี่ยวชาญการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น ที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน และด้านความทันกาล แต่ความสามารถทางการบริหารไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิวินาถ หล้าคำมี (2561) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพ กับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี สมรรถนะทางวิชาชีพ ด้านประสบการณ์การปฏิบัติงานจริง ไม่มีความสัมพันธ์กันกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพด้านความถูกต้อง ของงานสอบบัญชี สมรรถนะทางวิชาชีพด้านประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงของนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีมาเป็นระยะเวลานาน มักจะคุ้นเคยกับการตรวจสอบแบบเดิม คือ ใช้วิธีการตรวจสอบเฉพาะเอกสารมากกว่าการตรวจสอบระบบปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สุกงา มาอู๋ (2562) ศึกษาเรื่องทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านความครบถ้วน การตรวจสอบได้ด้านบัญชี อาจเป็นเพราะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีนั้มีทักษะในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างถูกต้องในสาขาอาชีพ เช่น มีการประเมินข้อมูลจากแหล่งที่หน้าเชื่อถือ การประยุกต์ใช้ ความรู้ มีความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ มีการพิจารณางานได้อย่างรอบคอบ และมีความเข้าใจ กฎเกณฑ์ความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมขององค์กร จึงสามารถจัดทำบัญชีได้อย่างครบถ้วน ตรวจสอบได้ ตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด โดยมีตัวแปรทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วนได้ (Sig.=.967) จำนวน 1 ตัวแปร สอดคล้องกับงานวิจัยของของทิพวรรณ ศิริมาตร (2555) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของลักษณะหลักฐานการบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง (2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางด้านปัญญา ด้านการวางแผน และด้านการจัดการองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง ซึ่งวิธีการสุ่มตัวอย่าง และระยะที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ปริญญากร ปรีโยทัย และ สุภัทธร ทวีจันทร์ (2559) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชี

กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในสถานศึกษาโดยรวมได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ มีทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน และสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills) ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีประกอบไปด้วยทักษะ 5 ด้าน คือ 1. ทักษะด้านปัญญา 2. ทักษะทางด้านวิชาการเชิงปฏิบัติหน้าที่ 3. ทักษะทางด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 4. ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และ 5. ทักษะทางด้านองค์การและการจัดการธุรกิจ และหากนักบัญชีมีทักษะทางวิชาชีพครบทั้ง 5 ด้าน แล้วก็จะทำให้นักบัญชีเกิดความเชี่ยวชาญในงานที่ทำ และจะส่งผลให้งานมีคุณภาพอีกด้วย (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.2557:ออนไลน์) สอดคล้องกับ ทิพวรรณ ศิริมาตร (2555) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของลักษณะหลักฐานการบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความถูกต้อง และด้านความเที่ยงธรรม (2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้านความเกี่ยวพัน การมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวมด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล ชัดแย้งกับ สายฝน อุไร (2565) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพบัญชี ด้านค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานโดยรวม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

จากการศึกษาการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ผู้สอบบัญชี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ควรมีการพัฒนาความรู้อยู่เสมอและให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาความรู้ด้านการสอบบัญชี

การพัฒนาความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบข้อบังคับ การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไป และมาตรฐานของวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วน ตามมาตรฐานการสอบบัญชี กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีควรพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติเป็นผู้เชี่ยวชาญ และได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี การพัฒนาความรู้อาจทำได้หลายวิธีการ เช่น การพัฒนาความรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การพัฒนาความรู้ด้วยการฝึกอบรม สัมมนา เพิ่มเติม การพัฒนาความรู้จากการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญภายในหรือภายนอกหน่วยงาน เป็นต้น

2) ผู้สอบบัญชีควรคำนึงถึงความสำคัญของทักษะทางวิชาชีพบัญชี การเพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น การเพิ่มพูนทักษะทางลักษณะเฉพาะบุคคล เพื่อการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ มีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร เพื่อสามารถทำงานร่วมกับผู้มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ เพื่อสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอรายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมไปถึงทักษะทางองค์การและการจัดการ เช่น สามารถหรือจัดการโครงการและการตัดสินใจตามแผนการตรวจสอบ และนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีคุณภาพในการสอบบัญชี

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจวิจัยถึงระดับความคิดเห็นของผู้สอบเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาความรู้แบบเจาะลึก เรื่องมาตรฐานการสอบบัญชี การพัฒนาความรู้เรื่องการตรวจสอบการเงินตามแบบสากล การตรวจสอบตามมาตรฐานระหว่างประเทศของสถาบันตรวจสอบสูงสุด (ISSAI: International Standard of Supreme Audit Institution) เป็นต้น หรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการสอบด้านอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชี เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนางานสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และดำเนินงานของผู้สอบบัญชี หรือศึกษากลุ่มตัวอย่างอื่นที่กว้างขึ้น หรือศึกษาการพัฒนาความรู้การตรวจสอบด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Accounting) เพื่อให้สามารถ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสืบสวนหาข้อเท็จจริง

มีความสามารถในการวิเคราะห์ งบการเงินมาเปรียบเทียบย้อนหลัง เพื่อวิเคราะห์ความผิดปกติของ ข้อมูลในงบการเงิน รวมถึงข้อมูลที่มี ความสัมพันธ์กัน อันจะเป็นส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานสอบบัญชี มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นได้

บรรณานุกรม

- กิตติคม จินห์เหรียญ. (2560). *อิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะ หลักฐานการสอบบัญชีที่ดี และความสามารถ ในการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ชลิตา ลีนจี่. (2563). *ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย*.
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- ณิชากุล มณีเจริญ. (2550). *การฝึกอบรมที่ผลต่อระดับการพัฒนาความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี*. สารนิพนธ์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ณัฐธัญญา คล้ายแก้ว. (2562). *ผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์
บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ดวงเนตร ชูผล. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างระบบมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชี ในกรมตรวจบัญชี สหกรณ์*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- นาถพล ลอยลิบ. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณและความรับผิดชอบในวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพงานสอบบัญชีตามเกณฑ์สำนักงานการการตรวจเงินแผ่นดิน*. สารนิพนธ์บัญชี
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญการสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียากร ปรีโยทัย และ สุภัทรพร ทวีจันทร์ (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย*.
- ปิยมาศ แสงเรืองรอบ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2552). *ปัญหาและอุปสรรคการควบคุมคุณภาพงานสอบ บัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล*. วารสารวิชาชีพบัญชี.
- พรนภา ประเสริฐศักดิ์. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กและผู้สอบบัญชีอิสระ*. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา

พรรณราย คาจันทร์ดี. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์**. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัตติยา วงศรีลา. จีรพงษ์ จันทร์งาม (2561). **ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ: สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ศานิตา บุญคง (2564). **ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี**. สารนิพนธ์. บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ศิวนาถ หล้าคำมี (2561). **ความสัมพันธ์ของสมรรถนะทางวิชาชีพกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี**. สารนิพนธ์. บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ศุภวิชญ์ แก้วปานันท์ (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื้อหาทางวิชาชีพกับความสำเร็จในอาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย**. สารนิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). **ข้อมูลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : https://eservice.fap.or.th/fap_registration/cpa-contact-list (2560, 7 พฤศจิกายน).

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). **จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/Article/Detail/66981> (2560, 28 พฤศจิกายน).

_____. (2560). **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/Article/Detail/66888> (2560, 28 พฤศจิกายน).

_____. (2561). **(ร่าง) คำชี้แจงข้อบังคับสภาวิชาชีพ**. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/upload/9414/OMPwm1rIPg.pdf> (2561, 3 มกราคม).

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). **มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ (International Education Standards for Professional Accountants: IES3 Professional Skills)** (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <https://www.tfac.or.th/upload/9414/eq6p8RJwV0.pdf> (สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2566)

สภาวิชาชีพบัญชี. (2555). **มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 300** การวางแผนการตรวจสอบงบการเงิน. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/upload/9414/R2a3qjNkuc.pdf> (สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2566)

สายฝน อุไร (2565) **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สุชาย ยังประสิทธิ์กุล. (2560). **การสอบบัญชี.** กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561). **พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561.** ค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.audit.go.th/th/พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน-พ.ศ.-2561>

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). **ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน.** (5 เมษายน 2562). ค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.audit.go.th/th/>

อมลยา โกไศยกานนท์. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงานสอนบัญชี : กรณีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/ กรุงเทพฯ.

BIBLIOGRAPHY

- Jeong, S. Woo and R. Joonhwa. (2004). *Big Six Auditors and Audit Quality: “The Korean Evidence*. The International Journal of Accounting.
- Lin ,Xiong and Liu. (2005). “*Knowledge Base and Skill Development in Accounting Education: Evidence from China,*” Journal of Accounting Education. 3(45) : 149 –169.
- Mohammad Abdul Ghani (2020). *Professional Skills Requirements for Accountants: Analysis of Accounting Job Advertisements*. JURNAL ASET (AKUNTANSI RISET), 12 (2), 2020, 212-226

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เรื่อง “การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

คำชี้แจง : การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาความรู้ ที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบด้านการตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพสอบบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพงานสอบบัญชี ของผู้ตรวจสอบ ด้านการตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการพัฒนาความรู้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี และข้อเสนอแนะอื่นๆ

เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งการตอบแบบสอบถามของท่านในครั้งนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีการนำไปเปิดเผยให้เกิดผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด สำหรับการนำเสนอผลการศึกษานี้จะนำเสนอในลักษณะภาพรวม และข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

นางสาวผาณิตา สันติสุข
นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) ต่ำกว่า 25 ปี

2) 25 - 35 ปี

3) 36 - 45 ปี

4) 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโทหรือสูงกว่า

4. ตำแหน่ง

1) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3

2) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ

3) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

4) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

5) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

1) ไม่เกิน 3 ปี

2) มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี

3) มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

4) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

แบบสอบถามนี้ มีความต้องการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

การพัฒนาความรู้ หมายถึง การพัฒนาตนเอง การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ มาตรฐานรวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับบัญชีและการสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับองค์การและการจัดการ และความรู้เกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการตรวจสอบบัญชีอย่างชาญฉลาดเพียงผู้ประกอบวิชาชีพ

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ด้านการพัฒนาความรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีและการสอบบัญชี					
2.1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพสอบบัญชีในการปฏิบัติงาน					
2.2. ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและการสอบบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
2.3. ท่านมีการขอคำปรึกษาหรือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพสอบบัญชีหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน					
2.4. ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ					
การพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณกฎระเบียบ ข้อบังคับ					
2.5. ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการเงินเป็นอย่างดี					
2.6. ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง					
2.7. ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการเงิน					

ด้านการพัฒนาความรู้	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
2.8. ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ มีประพฤติดุปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสียหายเกียรติแห่งวิชาชีพ					
การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ					
2.9. ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ด้านบัญชี และด้านการสอบบัญชี					
2.10. ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินงานได้ดี					
2.11. ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม ภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินงาน					
2.12. ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ

ทักษะทางวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถสำหรับการเรียนรู้ ด้านเทคนิควิธีการและแนวปฏิบัติสำหรับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย การศึกษา การฝึกฝน การพัฒนาความสามารถเพื่อให้ได้ประสบการณ์ด้านการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ 4 ด้าน คือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการ

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ทักษะทางปัญญา					
3.1. ท่านมีความสามารถ ในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ					
3.2. ท่านมีความสามารถในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม					
3.3. ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน					
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล					
3.4. ท่านมีความคิดริเริ่มและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3.5. ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย					
3.6. ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ					
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร					
3.7. ท่านสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน					
3.8. ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ					
3.9. ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ					
ทักษะทางองค์การและการจัดการ					
3.10. ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อการตรวจสอบแต่ละหน่วยรับตรวจ					
3.11. ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา					
3.12. ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง คุณภาพการสอบบัญชีของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานทางวิชาชีพ หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึงการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชีอย่างมีคุณภาพ การให้ความเห็นแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ด้านคุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน					
4.1. ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วนเพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความเป็นจริง					
4.2. ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มีกบฏบิดเบือนข้อมูล รายการข้อมูลต่าง ๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4.3. การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีอื่นและหัวหน้าสายงาน					
คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม					
4.4. ท่านสามารถนำเสนอรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนด					
4.5. ท่านปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ					
4.6. ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยอิสระ เป็นกลาง ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้อื่น					
คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์					
4.7. ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี					
4.8. ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย					
4.9. ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อผลของการตรวจสอบ โดยเน้นให้หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น					

ด้านคุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา					
4.10. ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี					
4.11. ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ					
4.12. ในการนำเสนอรายงานการสอบบัญชีท่านคำนึงถึงความทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ					

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ท่านสละเวลาให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางสาวกาญจนา ทารินทร์ ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดแพร่

วุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี - บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) เกียรตินิยมอันดับ 2
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (เชียงใหม่)
- นิติศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโท - บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ใบอนุญาต

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (สภาวิชาชีพบัญชี)

2. ดร.มธุลีห์ โยคี ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการดำเนินงานที่ 3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วุฒิการศึกษา

ปริญญาตรี - เศรษฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอก นโยบายการคลัง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญาโท - เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอก สิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปริญญาเอก - รัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเอก นโยบายสาธารณะ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

3. ดร.เอกวิณิต พรหมรักษา ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสังกัดคณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วุฒิการศึกษา

ปริญญาบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (สาขาการบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามการวิจัย (IOC)

เรื่อง “การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

ตอนที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	อายุ ( ) ต่ำกว่า 25 ปี ( ) ระหว่าง 25 – 35 ปี ( ) ระหว่าง 36 – 45 ปี ( ) อายุ 46 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ตำแหน่ง ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินสมทบ ระดับ 3 ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
4	ระดับการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอกหรือสูงกว่า	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
5	ประสบการณ์ทำงาน ( ) ไม่เกิน 3 ปี ( ) มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ( ) มากกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี ( ) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
1. การพัฒนาความรู้						
1.1 การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีและการสอบบัญชี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพสอบบัญชีในการปฏิบัติงาน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชีและการสอบบัญชีและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
ท่านมีการขอคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพสอบบัญชีหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
1.2 การพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ						
ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ จรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ด้านการตรวจสอบการเงินเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการ การตรวจสอบการเงิน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ มิประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อม เสียเกียรติแห่งวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3 การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ						
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ ด้านบัญชี และด้านการสอบบัญชี	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพ แวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินงานกิจการได้ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการ ควบคุมภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินงานกิจการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี						
2.1 ทักษะทางปัญญา						
ท่านมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ	+1	+1	-1	1	0.33	ปรับ ปรุง
ท่านมีความสามารถที่ในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับ ปรุง
ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.2 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล						
ท่านมุ่งเน้นวิธีในการรวบรวมหลักฐานประกอบการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับ ปรุง
ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.3 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร						
ท่านสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	+1	+1	+1	3	1	

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
2.4 ทักษะทางองค์การและการจัดการ						
ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการและการตัดสินใจตามแผนการ ตรวจสอบแต่ละหน่วยรับตรวจ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด และบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตาม กำหนดเวลา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับ คุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณภาพ
การสอบบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
3. คุณภาพการสอบบัญชี						
3.1 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและ ครบถ้วน						
ผลการปฏิบัติงานของตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความ เป็นจริง	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลรายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีอื่นและหัวหน้าสายงาน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม						
ท่านสามารถนำเสนอรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยอิสระ เป็นกลาง ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์						
ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย	+1	-1	+1	3	1	ใช้ได้
ท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะต่อผลของการตรวจสอบ โดยเน้นให้หน่วยรับตรวจมีการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
3.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา						
ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			Σ_r	ค่า ดัชนี IOC	แปล ผล
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3			
ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์และทันเวลา เที่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ	+1	0	-1	0	0	ใช้ ไม่ได้
ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เที่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ	+1	+1	-1	1	0.33	ปรับป รง
ท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับจากการนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถคิดวิเคราะห์แต่ละข้ออยู่ระหว่างค่า
0.67 - 1.00

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง “การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน
  - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการพัฒนาความรู้
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี และข้อเสนอแนะอื่นๆ
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

- 1) ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวผาณิตา สันติสุข
นักศึกษาระดับปริญญาโท (บัญชีมหาบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	-	-	-	
2	อายุ ( ) ต่ำกว่า 25 ปี ( ) ระหว่าง 25 – 35 ปี ( ) ระหว่าง 36 – 45 ปี ( ) อายุ 46 ปีขึ้นไป	-	-	-	
3	ตำแหน่ง ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินสมทบ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	-	-	-	
4	ระดับการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอกหรือสูงกว่า	-	-	-	
5	ประสบการณ์ทำงาน ( ) ไม่เกิน 1 ปี ( ) มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ( ) มากกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ( ) มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี ( ) มากกว่า 4 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ( ) มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	-	-	-	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

แบบสอบถามนี้ มีความต้องการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี โปรดอ่านและพิจารณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การพัฒนาความรู้				
1.1 การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง	1			
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพในการปฏิบัติงาน	1			
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชี การเงิน ด้านการตรวจสอบและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	1			
ท่านมีการขอคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน	1			
ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ	1			
1.2 การพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณกฎระเบียบข้อบังคับ				
ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับหน่วยรับตรวจเป็นอย่างดี	1			
ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง	1			ควรตัดคำว่า "มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน และ" ออก

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	1			
2.2 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล				
ท่านมุ่งเน้นวิธีการในการรวบรวมและการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ			-1	อาจเป็นทักษะทางปัญญา
ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย	1			
ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ	1			
2.3 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร				
ท่านมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	1			
ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	1			
ท่านมีความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1			
2.4 ทักษะทางองค์การและการจัดการ				
ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อหน่วยรับตรวจ	1			
ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา	1			
ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ	1			

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ	1			
ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่มีประพฤติดุติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสียหายเกียรติแห่งวิชาชีพ	1			
1.3 การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ				
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ	1			
ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานได้ดี	1			
ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน	1			
ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี	1			

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี				
2.1 ทักษะทางปัญญา				
ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม คิดเชิงเหตุผลและวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ	1			
ท่านมีความสามารถที่จะระบุและจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม			-1	อาจเป็นทักษะด้านการจัดการ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	1			
2.2 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล				
ท่านมุ่งเน้นวิธีการในการรวบรวมและการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ			-1	อาจเป็นทักษะทางปัญญา
ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย	1			
ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ	1			
2.3 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร				
ท่านมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	1			
ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	1			
ท่านมีความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1			
2.4 ทักษะทางองค์การและการจัดการ				
ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อหน่วยรับตรวจ	1			
ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา	1			
ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ	1			

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. คุณภาพการสอบบัญชี				
3.1 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน				
ท่านมั่นใจว่าผลการปฏิบัติงานของตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความเป็นจริง	1			มีหลายตัวชี้วัดในข้อนี้
ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มี การบิดเบือนข้อมูลรายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1			
การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีและหัวหน้าสายงาน	1			
3.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม				
ท่านสามารถนำรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด	1			
ท่านมั่นใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบหน่วยงานที่ท่านรับตรวจสอบบัญชี โดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ	1			
ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยเป็นอิสระ ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด	1			
3.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์				
ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	1			

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย			-1	อาจเป็นต้นความถูกต้อง
หากมีความจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิค หรือคำศัพท์ เฉพาะ ท่านมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ ที่ชัดเจน ประกอบไว้ด้วยเสมอ	1			
3.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา				
ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควม มีคุณภาพของการสอบบัญชี		0		เข้ากับข้อย่อย 4
ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และทันเวลา เที่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ		0		เข้ากับข้อย่อย 3
ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชี เพื่อใช้ในการ ตัดสินใจที่มีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม	1			
ท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับจากการ นำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ทันต่อเวลากับความ เชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	1			

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....
 (..... ดร. มรุตส์ โยคี .....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง “การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน
  - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการพัฒนาความรู้
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี และข้อเสนอแนะอื่นๆ
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

- 1) ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้นๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวผาณิตา สันติสุข
นักศึกษาระดับปริญญาโท (บัญชีมหาบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	✓			
2	อายุ ( ) ต่ำกว่า 25 ปี ( ) ระหว่าง 25 – 35 ปี ( ) ระหว่าง 36 – 45 ปี ( ) อายุ 46 ปีขึ้นไป	✓			
3	ตำแหน่ง ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินสมทบ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ		✓		มีสิทธิกรดองจากเงินทบดินสมทบ รว้ 3
4	ระดับการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอกหรือสูงกว่า	✓			
5	ประสบการณ์ทำงาน ( ) ไม่เกิน 1 ปี ( ) มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ( ) มากกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ( ) มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี ( ) มากกว่า 4 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ( ) มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป			✓	ชีวไม่ทสวทกรนททองน นคทพเงินไม่พินทร หจกรกค นคชอวทททระ ทกรททจอน นคททจอมนค อานทจจคคคตอวทจจคทจจว ทกรทจจอนนทจจจจจจจจจ จจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ จจจจจจจจจจจจจจจจจจจจ เสนอแนะ: นนิน ๕๑๑๑๑

- 1 ถึง 3 มี
- เกิน 3 มี แต่ไม่เกิน 5 มี
- เกิน 6 มี แต่ไม่เกิน 10 มี
- เกิน 10 มีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

แบบสอบถามนี้ มีความต้องการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี โปรดอ่านและพิจารณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การพัฒนาความรู้				
1.1 การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง			✓	ความรู้ที่สำคัญอีกเรื่องที่ควรภาคต่อ ตระกูล " อักษรสองมิติ "
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพในการปฏิบัติงาน		✓		ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็น " จิตวิทยาสองมิติ "
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชี การเงิน ด้านการตรวจสอบและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ			✓	ความรู้ที่สำคัญอีกเรื่องที่ควรภาคต่อ ตระกูล " อักษรสองมิติ "
ท่านมีการขอคำปรึกษาหรือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน		✓		ควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็น " จิตวิทยาสองมิติ "
ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ	✓			
1.2 การพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณกฎระเบียบข้อบังคับ				
ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับ <u>หน่วยรับตรวจ</u> เป็นอย่างดี			✓	ควรระบุให้ชัดเจนเกี่ยวกับ " อักษรสองมิติ " การปฏิบัติงานที่เน้นเชิงชีวิต
ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ~~มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน~~ และหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง			✓	- ควรใช้คำว่า " นักกวดวิชา " แทนที่ " อักษรสองมิติ " เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน 16 เมษายน 2561 เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ฉบับที่ 1/2561 ชื่อโครงการมาตรฐาน หน่วยที่ 15 ด้านการตรวจสอบ รายงานงบการเงิน สอน เสือ

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบ จรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการ ตรวจสอบ		✓		ตรงไปให้ข้อวิจารณ์ ด้านตรงของสถาบัน หรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ มีประพฤติดุปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อม เสียเกียรติแห่งวิชาชีพ	✓			
1.3 การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ				
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศและ เทคโนโลยีสารสนเทศ		✓		ตรงไปให้ข้อวิจารณ์ ด้านตรงของสถาบัน หรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพ แวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ใน การดำเนินงานกิจการได้ดี	✓			
ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุม ภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ในการดำเนินงานกิจการ	✓			
ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี	✓			

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ
สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี				
2.1 ทักษะทางปัญญา				
ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม คิดเชิงเหตุผลและ วิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ	✓			
ท่านมีความสามารถที่จะระบุและจัดระบบงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสม	✓			

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. คุณภาพการสอบบัญชี				
3.1 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน				
ท่านมั่นใจว่าผลการปฏิบัติงานของตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความเป็นจริง	✓			
ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มี การบิดเบือนข้อมูล รายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓			
การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีและหัวหน้าสายงาน		✓		ตรวจประเมิน " จาก ผู้สอบบัญชีอื่น "
3.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม				
ท่านสามารถนำรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด		✓		ตรวจประเมิน " นำเสนอ "
ท่านมั่นใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบหน่วยงานที่ท่านรับตรวจสอบบัญชี โดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ	✓			
ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยเป็นอิสระ ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด		✓		ตรวจประเมิน " ตรวจประเมิน " จากกรม กอว " ตรวจประเมิน ร้องเรียนต่อสภาฯ ขอตรวจประเมินที่อื่น ๑๕๖๖๖๖๖๖
3.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์				
ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	✓			

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย	✓			
หากมีความจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิค หรือคำศัพท์เฉพาะ ท่านมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ ที่ชัดเจนประกอบไว้ด้วยเสมอ			✓	รายงานปีงบประมาณ ๖๖ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับ ทักษะในการมีอัตราเงิน ควบคู่กันกับจะเขียนให้ชัดเจน และสมบูรณ์ตามข้อที่ ๖ ของมาตรฐาน มีหลักฐานในการดำเนินการ
3.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา				
ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี	✓			
ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ	✓			
ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชี เพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพภายในระยะเวลาที่เหมาะสม	✓			
ท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับจากการนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	✓			

รายงานปีงบประมาณ ๖๖ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับ ทักษะในการมีอัตราเงิน ควบคู่กันกับจะเขียนให้ชัดเจน และสมบูรณ์ตามข้อที่ ๖ ของมาตรฐาน มีหลักฐานในการดำเนินการ

รายงาน ๖๖ มีประกอบ
กึ่งมีขนาดของงบ
อธิบาย ๖๖ ๖๖ ๖๖ ๖๖
อธิบายศัพท์ ต่อท้าย
รายงานปีงบประมาณ ๖๖
จำนวนเงิน ๖๖ ๖๖
ถ้าพร้อม

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายในเชิงธุรกิจ สอดคล้องกับข้อมูลในอำนาจการตรวจสอบการเงิน ดังนี้

กรณีข้อสงสัย หรือ กำกับกิจการ การพิจารณาข้อสงสัยของ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้ง หลักการตรวจสอบเกี่ยวกับงบการเงินท้องถิ่น เพื่อให้ผู้สอบตรวจสอบสามารถมีความ

เข้าใจเกี่ยวกับข้อสงสัยของงบการเงิน เพื่อให้มีประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง จึงเห็นควร มีวินัยของงบการเงิน

เพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และเห็นควรเพิ่มเติมข้อสังเกตการตรวจสอบการเงิน ดังนี้ มีผลให้ผลการตรวจสอบ

รายงานการเงินมีคุณภาพเพิ่มขึ้นมากน้อยพอควรต่อหัวข้อที่ ๑ ข้อ ๑๐ เพื่อให้การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย รอบคอบ

ลงชื่อ

(นางสาวกาญจนา อภิรักษ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง “การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ อยู่ในขั้นตอนการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน
  - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการพัฒนาความรู้
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานสอบบัญชี และข้อเสนอแนะอื่นๆ
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

- 1) ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนี้ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวผาณิตา สันติสุข
นักศึกษาศรีวิภา (บัญชีมหาบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง	✓			
2	อายุ ( ) ต่ำกว่า 25 ปี ( ) ระหว่าง 25 – 35 ปี ( ) ระหว่าง 36 – 45 ปี ( ) อายุ 46 ปีขึ้นไป	✓			
3	ตำแหน่ง ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินสมทบ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ ( ) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	✓			
4	ระดับการศึกษา ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี ( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอกหรือสูงกว่า	✓			
5	ประสบการณ์ทำงาน ( ) ไม่เกิน 1 ปี ( ) มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ( ) มากกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ( ) มากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี ( ) มากกว่า 4 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี ( ) มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป	✓			

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้

แบบสอบถามนี้ มีความต้องการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะทางวิชาชีพบัญชี และคุณภาพการสอบบัญชี โปรดอ่านและพิจารณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ช่อง

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้ สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การพัฒนาความรู้				
1.1 การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชี การเงิน และความรู้ที่เกี่ยวข้อง				
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทั่วไปและมาตรฐานของวิชาชีพในการปฏิบัติงาน	✓			
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชี การเงิน ด้านการตรวจสอบและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	✓			
ท่านมีการขอคำปรึกษาหรือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพหรือความรู้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและ ภายนอกสำนักงาน	✓			
ท่านให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ	✓			
1.2 การพัฒนาความรู้ เกี่ยวกับจรรยาบรรณกฎระเบียบข้อบังคับ				
ท่านทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับหน่วยรับตรวจเป็นอย่างดี	✓			
ท่านศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน และหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างต่อเนื่อง	✓			

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านให้ความสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ระเบียบจรรยาบรรณวิชาชีพ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ	✓			
ท่านให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่มีประพฤติดุปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสียหายเกียรติแห่งวิชาชีพ	✓			
1.3 การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ				
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ		✓		อาจมีหรือไม่มีก็ได้เนื่องจากความหมายใกล้เคียงกับข้อสุดท้าย
ท่านสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานกิจการได้ดี	✓			
ท่านมีศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงในการควบคุมภายในของระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานกิจการ	✓			
ท่านมีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสอบบัญชีเป็นอย่างดี	✓			

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพ สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
2. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี				
2.1 ทักษะทางปัญญา				
ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม ในการคิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์อย่างละเอียดรอบคอบ			✓	แก้ไขคำถามเนื่องจากไม่เข้าใจความหมาย

ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีความสามารถที่จะระบุและจัดในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	✓			
ท่านมีความสามารถในการตัดสินใจได้ว่าควรใช้ข้อมูลจากแหล่งใดเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	✓			คำชี้แจง
2.2 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล				
ท่านมุ่งเน้นวิธีการในการรวบรวมและการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ	✓			
ท่านมีวิธีการที่จะรักษาความลับของข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่นำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย	✓			
ท่านมีความระมัดระวัง สงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ	✓			
2.3 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร				
ท่านมีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้ที่มีวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	✓			
ท่านมีความสามารถในการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	✓			
ท่านมีความสามารถทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจนและกระชับเพื่อนำเสนอ รายงานในสถานการณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	✓			
2.4 ทักษะทางองค์การและการจัดการ				
ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการและการตัดสินใจต่อหน่วยรับตรวจ	✓			
ท่านมีความสามารถที่จะเลือกใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดและบริหารแผนงานและเวลาให้งานเสร็จตามกำหนดเวลา	✓			
ท่านสนับสนุนให้มีวัฒนธรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานและการจัดการงานให้มีคุณภาพ	✓			

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชีสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. คุณภาพการสอบบัญชี				
3.1 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้องและครบถ้วน				
ท่านมั่นใจว่าผลการปฏิบัติงานของตรวจสอบของท่านถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ เป็นปัจจุบันและสะท้อนความเป็นจริง		✓		ความมั่นใจไม่สามารถวัดได้
ท่านตรวจสอบเนื้อหาของรายงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างการตรวจสอบโดยไม่มีการบิดเบือนข้อมูลรายการข้อมูลต่างๆ ที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓			
การให้ความสำคัญกับการสอบทานงานสอบบัญชีโดยการหมุนเวียนการสอบทานทั้งจากผู้สอบบัญชีและหัวหน้าสายงาน	✓			
3.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม				
ท่านสามารถนำรายงานสอบบัญชี โดยแสดงข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนด	✓			
ท่านมั่นใจว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบหน่วยงานที่ท่านรับตรวจสอบบัญชี โดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ		✓		เรียบเรียงคำถามใหม่ -ท่านปฏิบัติงานโดยปราศจากความลำเอียง และมีความโปร่งใสในการตรวจสอบ
ท่านสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยเป็นอิสระ ไม่มีการควบคุมการสอบบัญชีจากผู้ใด	✓			
3.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจนกะทัดรัด และสร้างสรรค์				

ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ท่านมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน กะทัดรัด และสร้างสรรค์ ในการสื่อสารทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	✓			
ท่านมีการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทุกฝ่าย	✓			
หากมีความจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิค หรือคำศัพท์ เฉพาะ ท่านมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ ที่ชัดเจน ประกอบไว้ด้วยเสมอ	✓			
3.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันเวลา				
ท่านสามารถนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลา โดยคำนึงถึงควม มีคุณภาพของการสอบบัญชี	✓			
ท่านมีการจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และทันเวลา เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ	✓			
ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชี เพื่อใช้ในการ ตัดสินใจที่มีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม			✓	ความหมายซ้ำกับสองข้อ ด้านบน
ท่านได้พิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับจากการ นำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่ทันต่อเวลากับความ เชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	✓			

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(ดร.เอกวิณิต พรหมรักษา)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	ผาณิตา สันตีสुक
วัน เดือน ปีเกิด	24 กุมภาพันธ์ 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดระนอง
ประวัติการศึกษา	ปี 2548 ปริญญาตรี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์บัณฑิต สาขารัฐประศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปี 2555 ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีการบริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ประสบการณ์การทำงาน	ปี 2548 - 2554 พนักงานบุคคล บริษัท โมทีฟ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) ปี 2554 - 2562 เลขานุการ บริษัท เรด แพลนเน็ต โฮเต็ลส์ จำกัด ปี 2562-ปัจจุบัน นักทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	999/116 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220